

Zásady hospodaření s hospodářskými prostředky UNIE ŽELEZNIČNÍCH ZAMĚSTNANCŮ

vycházejících ze stanov UŽZ, právních předpisů a norem, platných k 15. 3. 2017

Schváleno Radou UŽZ, dne 15.6.2017

„Zásady“ jsou koncipovány tak, aby hlavní pravomoc a odpovědnost za hospodaření s finančními prostředky byla v organizačních složkách UŽZ (dále jen OS UŽZ), tj. v místních skupinách, oborových komorách, klubech a orgánech UŽZ (dále jen O UŽZ), které sami rozhodnou o vynakládání finančních prostředků především ve prospěch svých členů, ale i ostatních fyzických a právnických osob.

Cílem „Zásad“ je zajistit aplikaci základních principů finančního hospodaření, tj. účelnost a hospodárnost ekonomiky tak, aby hospodaření bylo v jednotlivých organizačních složkách odborové centrály UŽZ vedeno a vykazováno v souladu s platnými obecně závaznými předpisy a stanovami UŽZ.

§ 1

Právní subjektivita

Unie železničních zaměstnanců / dále jen UŽZ / je odborovým sdružením, které bylo jako forma občanského sdružení založeno podle zákona č. 83/1990 Sb., ve znění zákona č. 300/1990 Sb., o sdružování občanů a vzniklo na základě zaevidování Ministerstvem vnitra ČR dnem 11. 7. 1991 pod č.j.: VSC/1-7164/91-E.

Účelem založení UŽZ je sdružování zaměstnanců zaměstnavatelských subjektů v železniční dopravě a s železniční dopravou souvisejících k dosažení cílů uvedených v §2 Stanov UŽZ.

Stanovy UŽZ byly schváleny XX. Valným shromážděním UŽZ dne 15.3.2017, včetně úprav a dle novely Občanského zákoníku.

Unie železničních zaměstnanců (dále jen UŽZ) je právnická osoba se sídlem Orgánů UŽZ / viz § 4, čl. 1, bod a) - d) Stanov UŽZ / v Praze, Hybernská 1014, PSČ 110 00

Orgány (O UŽZ) jsou definovány Stanovami UŽZ v § 4

Místní skupiny, oborové komory a kluby tvoří Organizační složky UŽZ (OS UŽZ, viz § 3 Stanov UŽZ) a jsou též vybaveny právní subjektivitou; jsou evidovány a mají přidělené identifikační číslo organizace (IČ) u místně příslušné pobočky Statistického úřadu (správy). Mohou vstupovat do pracovně právních (např.: dohody, smlouvy, způsob zdaňování) a obchodně smluvních vztahů (např.: zakládání běžných, termínovaných, devizových účtů u peněžních institucí, ručení vkladů, účastnit se založení a vzniku obchodních společností a družstev, investovat svůj majetek do cenných papírů apod.), uzavírat smlouvy v součinnosti s jinými sdruženími, vytvářet na základě smlouvy o součinnosti svaz zúčastněných sdružení, nebo stát se jeho členem a to podle živnostenských oprávnění vydaných na tyto činnosti příslušným živnostenským úřadem.

Na pracovišti vystupují jako rovnocenný plně respektovaný partner při kolektivním vyjednávání, podílí se též podle stanovených „Zásad“ na čerpání SF.

O UŽZ a OS UŽZ jsou zřizovány na principu podnikovém, nebo na principu územním a volba funkcionářů do funkcí v těchto orgánech jako i délka volebního období jsou definovány Stanovami UŽZ v § 17.

Unie železničních zaměstnanců (O UŽZ) neodpovídá za závazky OS UŽZ které nepřevzala a stejně tak OS UŽZ neodpovídají za závazky UŽZ (O UŽZ). Unie železničních zaměstnanců ani její O UŽZ , ani její OS UŽZ neodpovídají za závazky svých členů.

§ 2

Zdroje finančního zabezpečení O UŽZ a OS UŽZ

Základními zdroji finančního zabezpečení OS UŽZ jsou vlastní finanční prostředky:

1) Členské příspěvky

- a) Jednotná výše členských příspěvků je stanovena ve výši 0,7 % z čistého příjmu; z této částky se 70 % stává zdrojem financování OS UŽZ a 30 % je odváděno do konce měsíce následujícího po každém čtvrtletí běžného roku na účet Prezidia UŽZ Praha (ústředí) SBERBANK, č.úctu.: 4200539084/6800. Formu odvodu (bezhotovostní/hotovostní platba, složanka, pokladna), lze domluvit na sekretariátu UŽZ (telefon +420 972 246 142).
- b) Členové OS UŽZ, kteří jsou na rodičovské dovolené a důchodci platí členský příspěvek ve výši do 20 Kč/měsíc. O konkrétní výši rozhoduje členská schůze OS UŽZ. Toto ustanovení se týká i členů OS UŽZ, jež jsou ve stavu nepřetržité práce neschopnosti, trvající déle jako 3 měsíce a pobírají nemocenské dávky jako i při ztrátě zaměstnání před dosáhnutím nároku na starobní důchod. Členské příspěvky v této výši jsou povinni uhradit po uplynutí 3 měsíců nepřetržité práce neschopnosti, nebo ztráty zaměstnání. V období nepřetržité práce neschopnosti a ztráty zaměstnání trvající do 3 měsíců jsou členové OS UŽZ za tuto dobu od placení členských příspěvků osvobozeni. Dle podmínek aktivit OS UŽZ, může jejich členská schůze odsouhlasit i navýšení tohoto příspěvku.
- c) Částky uvedené v bodu b) nepodléhají odvodu do ústředí UŽZ; stávají se celé zdrojem příjmů OS UŽZ.
- d) Členské příspěvky jsou předmětem daně, ale od daně z příjmů dle § 19, čl. 1, bod a) zákona čis. 586/1992 Sb. jsou osvobozeny!

2). Jiné příjmy

- a) úroky z běžného účtu a termínovaných účtů (vkladů);
- b) z kulturně výchovné činnosti (např. vstupenky);
- c) z vlastní ekonomické činnosti (pronájmy, reklamy, smluvně poskytované služby apod.);
- d) výnosy z prodeje cenných papírů, dividendy apod.;
- e) z příspěvků a fondů zaměstnavatele;
- f) z výnosů právnických osob jejichž jsou zakladateli, členy, nebo společníky;
- g) dary, příspěvky, případně dotace od jiných fyzických, nebo právnických osob, případně od Prezidia UŽZ, v mimořádných případech schválených Radou UŽZ;
- h) z prostředků svěřených k použití státem, jinými subjekty, nebo O UŽZ uvedených v Stanovách UŽZ v § 4, čl. 1, body a) – c).
- i) alikvotní částky za převzaté členy / nejméně 3 členové / z jiných OS UŽZ a to pouze v případech organizačních změn u zaměstnavatele s tím, že by se převáděl pouze prokazatelný podíl převáděných členů při kladném vyhodnocení hospodaření za vyhodnocené období prověřený a schválený RK UŽZ;
- j) ostatní příjmy získané jiným právoplatným způsobem

§ 3

Doporučující zásady hospodaření O UŽZ a OS UŽZ

O UŽZ uvedených v Stanovách UŽZ v § 4, čl. 1, body a) – c), OS UŽZ uvedených v Stanovách UŽZ v § 3, čl. 1 - 3 mohou používat své finanční prostředky na oblast péče o své členy a jejich rodinné příslušníky (manžel, děti, druh). Jde zejména o zajištění finančních prostředků na:

sociální oblast ve prospěch svých členů (např.: dlouhodobá nemoc, tíživá finanční situace, pracovní, životní výročí, úmrtí člena v rodině, narození dítěte apod.);

kulturní a odborovou vzdělávací činnost (např.: permanentky do divadla, kina, výstavy, společenské večery, vzdělávací semináře, přednášky, apod.);

rekreace a zájezdy členů a rodinných příslušníků (tuzemské, zahraniční)
rekreační tělovýchovnou a zdravotní péči (rehabilitace, masáže, cvičení, lázně apod.);
schůzovou činnost (nájem místnosti a poskytnuté základní služby dle KS, občerstvení apod.);
hospodářsko správní výdaje a režijní výdaje (nákup známek, kolků, dopisů, tiskopisů, časopisů, novin, kancelářské potřeby, odměny funkcionářům za práci pro MS apod.);
ostatní výdaje (na činnosti sjednané na smluvním základě, např.: podle Obchodního nebo Občanského zákoníku, Zákoníku práce, apod.).

§ 4

Rozhodování, pravomoc a odpovědnost v otázkách hospodaření O UŽZ a OS UŽZ

O UŽZ uvedených v Stanovách UŽZ v § 4, čl. 1, body a) – c), OS UŽZ uvedené v Stanovách UŽZ v § 3, čl. 1 a 3 používají finanční prostředky v souladu se schváleným finančním rozpočtem na příslušné období zpravidla na kalendářní rok. Přitom postupují s maximální účelností a hospodárností. Rada - členská schůze OS UŽZ může delegovat určitý limit finančních prostředků se kterým může Prezidium - výbor disponovat mezi zasedáními Rady - členskými schůzemi, aniž byl schválen Radou - členskou schůzí (bude se jednat o mimořádné nepředvídané výdaje).

1/. Konkrétní odpovědnost na úrovni O UŽZ uvedených v Stanovách UŽZ v § 4, čl. 1, bod a) – c) mají:

- 1) Valné shromáždění
- 2) Rada
- 3) Prezidium

Osobní odpovědnost na úrovni O UŽZ mají:

- 4) Prezident
- 5) Hospodář, (účetní/ pokladní)

Ad 1, bod 1/-1 Valné shromáždění UŽZ

Valné shromáždění je nejvyšším orgánem UŽZ. Veškeré pravomoci, kompetence a povinnosti jsou uvedeny v Stanovách UŽZ v § 6.

Ad 1, bod 1/-2 Rada UŽZ

Rada je řídicím a výkonným orgánem UŽZ. Veškeré pravomoci, kompetence a povinnosti jsou uvedeny v Stanovách UŽZ v § 7.

Ad 1, bod 1/-3 Prezidium UŽZ

Prezidium je výkonným orgánem Rady UŽZ. Veškeré pravomoci, kompetence a povinnosti jsou uvedeny v Stanovách UŽZ v § 8.

Ad 1, bod 1/-4 Prezident UŽZ

Prezident O UŽZ v otázkách hospodaření odpovídá zejména:

- a) za správné vedení finanční agendy v předepsaných dokladech [společně s hospodářem (účetním/ pokladníkem)] a za pokladní schodek nebo přebytek;
- b) za příkazy k úhradám výdajů, které podepisuje;
- c) společně s hospodářem schvaluje výdaje do částek stanovených rozpočtem a „Zásadami“ O UŽZ;
- d) vyžaduje od revizní komise O UŽZ provádění inventury peněžních prostředků v pokladně minimálně 1x za rok
- e) za řádné protokolární předání agendy v oblasti finančních prostředků při změně funkcionáře;
- f) dbá na to, aby účetní/pokladník měl uzavřenou hmotnou odpovědnost na svěřené finanční

prostředky.

2/ Konkrétní odpovědnost na úrovni OS UŽZ/ MS / mají:

- 1) Členská schůze
- 2) Výbor

Osobní odpovědnost na úrovni OS UŽZ mají:

- 3) Předseda
- 4) Hospodář, (účetní/ pokladní)

Ad 2, bod 2/-1 Členská schůze MS UŽZ

ČS MS UŽZ je nejvyšším orgánem MS UŽZ. Veškeré pravomoci, kompetence a povinnosti jsou uvedeny v Stanovách UŽZ v § 13.

Ad 2, bod 2/-2 Výbor MS UŽZ

Výbor MS UŽZ je výkonným orgánem MS UŽZ a je odpovědný ČS MS UŽZ. Veškeré pravomoci, kompetence a povinnosti jsou uvedeny v Stanovách UŽZ v § 14.

Ad 2, bod 2/-3 Předseda MS UŽZ

Předseda MS UŽZ v otázkách hospodaření odpovídá zejména:

- a) za správné vedení finanční agendy v předepsaných dokladech [společně s hospodářem (účetním/ pokladníkem)] a za pokladní schodek nebo přebytek;
- b) za příkazy k úhradám výdajů, které podepisuje;
- c) společně s hospodářem schvaluje výdaje do částek stanovených rozpočtem a „Zásadami“ O UŽZ, OS UŽZ;
- d) vyžaduje od revizní komise O UŽZ provádění inventury peněžních prostředků v pokladně minimálně 1x za rok
- e) za řádné protokolární předání agendy v oblasti finančních prostředků při změně funkcionáře;
- f) dbá na to, aby účetní/pokladník měl uzavřenou hmotnou odpovědnost na svěřené finanční prostředky.

Ad 1, bod 1/-5 a Ad 2, bod 2/-4 Hospodář (účetní/pokladní) O UŽZ, OS UŽZ

Hospodář (účetní/pokladní) při plnění své funkce:

- a) odpovídá za správu finančních prostředků, případně i investičního majetku a zásob;
- b) organizuje a zabezpečuje placení a zúčtování členských příspěvků a termínovaný odvod části těchto prostředků do ústředí UŽZ;
- c) spolupodepisuje hospodářské operace, provádí pokladní operace a dbá na správné, úplné a průkazné vedení účetnictví v souladu s aktualizovaným zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění a v souladu s § 6 těchto „Zásad“
- d) odpovídá společně s předsedou za řádnou evidenci členů OS UŽZ, kterou průběžně aktualizuje (platí pro OS UŽZ);
- e) dbá, aby všechny výdaje byly uskutečňovány dle rozpočtu a v souladu s touto směrnicí – Zásadami hospodaření;
- f) má uzavřenou uzavřenou hmotnou odpovědnost na svěřené finanční prostředky.

§ 5

Pokladní limit

Ústředí UŽZ doporučuje OS UŽZ, aby pokladní limit nepřekročil částku 20 000 Kč s ohledem na pojištění (Zákoník práce). V případě zabezpečení pokladního limitu (finanční hotovosti) jeho uložení v trezoru, případně v řádně uzamykatelné plechové skříni, může dosáhnout tento pokladní limit hodnoty až do 50 000 Kč.

§ 6

Účetnictví a výkaznictví

Účetnictví a výkaznictví musí být vedeno v souladu s platným ustanovením Zákona č. 462/2016 Sb. upravujícím Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. aktualizovaný v tomto znění pro období od 01.01.2017 do 31.12.2017.

Dle této závazné platné normy mohou v daném případě dle § 1, čl. 2, bod a), § 1f OS UŽZ jako právnická osoba vést jednoduché účetnictví pokud:

- není plátcem daně z přidané hodnoty,
- její celkové příjmy za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou 3000000 Kč,
- hodnota jejího majetku nepřesáhne 3000000 Kč a
- je současně spolkem nebo pobočným spolkem (MS UŽZ)

Účetní jednotky v jednoduchém účetnictví vedou účetní knihy, kterými jsou

- peněžní deník,
- kniha pohledávek a kniha závazků,
- pomocné knihy o ostatních složkách majetku.

Další pokyny a zásady vedení jednoduchého účetnictví jsou uvedeny v § 13b v aktualizovaném Zákonu o účetnictví č. 563/1991 Sb. v platném znění (příloha č. 8)

Součástí vedení jednoduchého účetnictví je vedení Daňové evidence dle § 7b v aktualizovaném Zákonu o dani z příjmu č. 586/1992 Sb. v platném znění, která obsahuje údaje o

- příjmech a výdajích, v členění potřebném pro zjištění základu daně,
- majetku a dlužích.

V rámci jednotnosti a unifikace v UŽZ Revizní komise UŽZ doporučuje uplatnit tuto variantu ve všech OS UŽZ za předpokladu nepřekročení ustanovených finančních limit

§ 7

Úschova účetních písemností

1. Účetní závěrka - po dobu **10 let** následujících po roce, kterého se týká;
2. Mzdové listy, nebo účetní písemnosti je nahrazující - alespoň po dobu **10 let** následujících po roce, kterého se týkají. Údaje potřebné pro účely důchodového zabezpečení a nemocenského pojištění po dobu **20 let** následujícího po roce, kterého se týkají;
3. Účetní doklady, účetní knihy, inventurní soupisy - po dobu **5 let** následujících po roce, kterého se týkají;
4. Projekčně programová dokumentace pro vedení účetnictví prostředky VT - po dobu **5 let** po roce, ve kterém byla naposled použita;
5. Doklady o výdajích a příjmech v hotovosti - po dobu **jednoho roku** po provedené daňové revizi;
6. Inventurní karty DLM kromě zásob, nebo účetní písemnost je nahrazující - po dobu **3 let** následujících po vyřazení tohoto majetku; pokud byla provedena v této lhůtě daňová revize po dobu **jednoho roku** po jejím provedení;

Ostatní povinnosti účetní jednotky vyplývají z aktualizovaného „Zákona čis. 563/1991 Sb. o účetnictví“ ve znění pozdějších předpisů a v souladu s čl. 6 těchto „Zásad“.

Na předmětná ustanovení § 7 se odkazují ustanovení Archivačního řádu UŽZ a vzájemně na sebe navazují, přičemž Zásady hospodaření UŽZ mají vyšší právní a vykonávací sílu.

§ 8

Zdaňování příspěvků, darů, odměn, funkčních požitků a odečty od daňového základu

1. Dary (příspěvky, podpory) poskytnuté členům, funkcionářům OS UŽZ (bez vazby na na vykonanou práci pro OS UŽZ) např.: k životnímu, pracovnímu výročí, půjčky, sociální výpomoc, rekreace, dlouhodobá nemoc apod. nepodléhají dani z příjmů. Dar musí být vyplacen z odborových peněz, nikoliv ze SF.

2. Funkční požitky vyplacené členům výboru a revizní komise OS UŽZ - podléhají dani z příjmů a to:

do částky 10 000 Kč včetně a pouze u Dohody o provedení práce	podléhají srážkové dani 15 %;
Více než 10 000 Kč a pouze u Dohody o provedení práce	podléhají daňové záloze; příjemce (poplatník) funkčního požitku musí podat daňové přiznání v souladu se zákonem 586/1992 Sb.
	Zdanění příjmů u ostatních typů smluv a dohod pouze zálohově

3. Odměny (mzdy) vlastním členům, ostatním fyzickým a právnickým osobám za vykonanou a smluvně zajištěnou práci (smlouvy, dohody, objednávky, zakázkové listy) dle Občanského zákoníku, Zákoníku práce jsou zdaňovány podle smlouvy. Zdaňuje organizační složka, nebo dodavatel služby, výkonu. Zdaňuje dodavatelská – právnická nebo fyzická osoba služby, výkonu, prodeje, nákupu.

Poznámka:

V případě příjmu z činností (pronájmy, reklamy, ostatní, plesy, apod.) se postupuje dle § 18a odstavce 2, 3, 4, a § 20 odstavce 7, 8 zákona o dani z příjmů č. 586/1992 Sb., v platném znění.

K danému problému - viz příloha čís. 2, 3, 4.

4. Členské příspěvky jsou předmětem daně z příjmů, ale jsou od této daně osvobozeny

5. Odečet od daňového základu u odborové organizace:

Pokud použije odborová organizace získané prostředky k pokrytí nákladů souvisejících s činnostmi, jejichž příjmy nejsou předmětem daně z příjmů - činnost dle stanov, smlouva, zakládací listina apod.

Až o 30 % maximálně však o jeden milion Kč použijí-li takto získané prostředky ke krytí nákladů (výdajů) souvisejících s činnostmi z nichž získané příjmy nejsou předmětem daně z příjmů (poslání dle stanov) a to nejpozději ve 3 bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích. V případě, že třicetiprocentní snížení činí 300 tis. Kč, lze odečíst částku ve výši 300 tis. Kč max. do výše daňového základu.

Příklady:

1) Příjmy - výdaje = 200 000 Kč, tj. daňový základ činí 200 tis. Kč. 19 % činí 38 tis. Kč, které odečtu do výše daňového základu tj. od 200 tis. Kč,

2) Základ = 0 Kč, daň je 0 Kč, daňové přiznání podávám, daň žádnou neplatím.

3) Příjmy - výdaje = 400 000 Kč, tj. daňový základ činí 400 tis. Kč. 19 % činí 76 tis. Kč, odečtu max. 300 tis. Kč, tím daňový základ = 100 tis. Kč; z této částky při zdanění 19 %, činí daň 19 tis. Kč, které se zaplatí finančnímu úřadu.

4) Příjmy - výdaje = 500 000 Kč, tj. daňový základ činí 500 tis. Kč Odečtu 300 000 Kč, tím daňový základ = 200 tis. Kč; z této částky při zdanění 19 %, činí daň 38 tis. Kč, které se zaplatí finančnímu úřadu.

6. Odečet členských příspěvků od daňového základu příjmu člena

Až do výše 1,5 % zdanitelných příjmů, s výjimkou příjmů zdaněných srážkou, maximálně však do výše **3 000 Kč** za zdaňovací období. Potvrzení dodá účtárně odborová organizace.

§ 9

Odpovědnost funkcionářů O UŽZ a OS UŽZ

Prezident, předseda, hospodář a ostatní funkcionáři O UŽZ a OS UŽZ, kteří spravují dlouhodobý majetek, zásoby, nebo disponují s finančními prostředky mají odpovědnost dle občanskoprávních předpisů. U funkcionářů O UŽZ a OS UŽZ odpovědných za vykonávání pokladních operací **musí být** podepsaná **hmotná odpovědnost** dle „Zákoníku práce“ - viz *příloha č.5*.

§ 10

Kontrola hospodaření O UŽZ a OS UŽZ

Kontrola je jedním z předpokladů řádného nakládání s odborovými prostředky, napomáhá k zajištění pořádku, hospodárnosti a finanční disciplíny. Hospodaření je pod kontrolou členů UŽZ prostřednictvím volených kontrolních orgánů, kterými jsou Revizní komise O UŽZ a Revizní komise OS UŽZ

§ 11

Revizní komise O UŽZ a OS UŽZ

Hlavním článkem v systému kontroly finančního hospodaření jsou Revizní komise O UŽZ, revizní komise OS UŽZ, které jsou volenými orgány a zastupují členy UŽZ v kontrole hospodaření.

V MS s členskou základnou do 25 členů včetně může v souladu se Stanovami, § 14, čl. 5,

bod g) tuto činnost zabezpečovat pouze člen pověřený revizní a kontrolní činností

Úkoly, význam, funkce RK OS UŽZ jsou stanoveny Stanovami UŽZ v § 10 a v § 15 a viz *příloha čís. 1.této Směrnice – Zásad hospodaření UŽZ*

§ 12

Všeobecná ustanovení

O UŽZ uvedené v Stanovách UŽZ v § 4, čl. 1, bod a) – c), OS UŽZ uvedené v Stanovách UŽZ v § 3, čl. 1 a 3 mohou mít tyto účty:

- běžný účet v Kč, případně i v cizí měně (dle potřeby);
- termínované účty (vklady);
- devizové účty.

O UŽZ uvedené v Stanovách UŽZ v § 4, čl. 1, bod a) – c), OS UŽZ uvedené v Stanovách UŽZ v § 3, čl. 1 a 3 mohou mít **jen jednu pokladnu**.

O UŽZ uvedené v Stanovách UŽZ v § 4, čl. 1, bod a) – c), OS UŽZ uvedené v Stanovách UŽZ v § 3, čl. 1 a 3 nesmí současně vést jiné pokladny a nesmí v pokladně přechovávat peníze a cenniny, které nejsou jejich majetkem

O UŽZ uvedené v Stanovách UŽZ v § 4, čl. 1, bod a) – c), OS UŽZ uvedené v Stanovách UŽZ v § 3, čl. 1 a 3 jako právnická osoba mohou vlastnit finanční majetek (akcie, podílové listy, certifikáty, opce, dluhopisy, ostatní cenné papíry dle příslušných zákonů).

§ 13 Závěrečná ustanovení

Změny Zásad hospodaření v souladu se Stanovami UŽZ § 7, čl. 7, bod v) schvaluje Rada UŽZ. Výklad k těmto Zásadám hospodaření podává Revizní komise UŽZ.

Účinnost těchto „Zásad“ je od 01.07.2017.

Přílohy

- 1) Základní metodické pokyny pro revizní komise O UŽZ a OS UŽZ;
- 2) Zásady pro přijatá plnění od fyzických a právnických osob;
- 3) Vybrané okruhy peněžních i nepeněžních příjmů (zdaňování, odvod sociálního a zdravotního pojištění);
- 4) Způsob zdanění, platba daně, sociálního a zdravotního pojištění;
- 5/ Dohoda o hmotné odpovědnosti;
- 6/ Postup při registraci MS UŽZ jako samostatného právního subjektu (IČ);
- 7/ METODICKÝ POKYN UŽZ pro O a OS UŽZ, vycházející ze zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném aktualizovaném znění od 01.01.2017
- 8/ ZÁKON o účetnictví č.563/1991 Sb. v platném aktualizovaném znění od 01.01.2017 vyhlášený zákonem č. 462/2016 Sb

Schváleno Radou UŽZ 2017 15.06.17

Příloha č. 1

Základní metodické pokyny pro Revizní komise OS UŽZ

Založení a funkce Revizní komise (dále jen RK) vyplývá ze Stanov UŽZ, § 10 a § 15.

Revizní komise :

- je kontrolním orgánem orgánu UŽZ (O UŽZ) uvedeném v Stanovách UŽZ v § 4, bod. 1, písm. a) – c) a organizačních složek UŽZ (OS UŽZ) uvedených v Stanovách UŽZ v § 3 a za svou práci je odpovědná Valnému shromáždění v případě O UŽZ a členské schůzi v případě OS UŽZ;
- členové RK O UŽZ – viz Stanovy UŽZ § 4, čl.1, bod d) jsou voleni Valným shromážděním, členové RK OS UŽZ – viz Stanovy UŽZ § 4, čl.3, bod c) jsou voleni členskou schůzí OS UŽZ;
- zvolení členové RK volí ze svého středu předsedu a místopředsedu;
- zasedá dle potřeby;
- člen RK O UŽZ – viz Stanovy UŽZ § 4, čl.1, bod d) má právo zúčastnit se jednání Rady a Prezidia UŽZ s hlasem poradním, člen RK OS UŽZ - viz Stanovy UŽZ § 4, čl. 3, bod c) má právo zúčastnit se jednání výboru OS UŽZ s hlasem poradním;
- RK OS UŽZ – viz Stanovy UŽZ § 4, čl. 1, bod d) předkládá Valnému shromáždění zprávu o činnosti, o výsledcích kontrol a navrhuje přijetí nápravných opatření, RK OS UŽZ – viz Stanovy UŽZ § 4, čl. 3, bod c) předkládá členské schůzi OS UŽZ zprávu o činnosti, o výsledcích kontrol a navrhuje přijetí nápravných opatření.

Úkoly Revizní komise:

Metodická (preventivní) a kontrolní činnost je zaměřena na celkovou činnost O UŽZ vymezenou Stanovami v § 4, čl. 1, body a) – c) a na plnění usnesení Valného shromáždění, Rady a Prezidia. Dále u OS UŽZ na celkovou činnost výboru MS UŽZ a na plnění usnesení členské schůze.

1.

Kontrola dodržování stanov

UŽZ

- konání zasedání Rady a Prezidia dle schváleného programu u O UŽZ
- konání schůze nejméně jednou za pololetí;
- pravidelnost odvodů členských příspěvků na účet;
- pravidelnost odvodů 30 % podílu z vybraných členských příspěvků na Prezidium UŽZ / ústředí / Praha
- plnění rozhodnutí příslušných orgánů UŽZ;
- schvalování finančního rozpočtu;
- kontrola plnění usnesení;
- kvalitně vyřizuje podněty, oznámení a stížnosti;
- poskytuje informativní metodickou a poradenskou činnost.

2.

Kontrola celkového hospodaření MS:

- průběžně, minimálně jedenkrát za rok a vždy k 31. 12. běžného roku provádí kontrolu hotovosti v pokladně, v souladu se „Zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb.“ v platném znění (Peněžní deník);
- jedenkrát za rok provádí kontrolu HM (hmotného majetku) a zásob pokud jsou vedeny v operativní evidenci;

- namátkově provádí kontrolu „Peněžního deníku“ se zaměřením na příjmy a výdaje, které podléhají zdanění (např.: funkční požitky členů výboru, práce na dohodu o provedení práce, přijatý dar a pod.);
1
- namátkově provádí dokladovou inventuru běžného, termínovaného účtu, kontrolu úplnosti účetních dokladů, kontrolu vedení průběžných položek, zápisů bez škrtnů a přepisování;
- provádí kontrolu měsíční a roční uzávěrky;
- provádí kontrolu Knihy pohledávek a Knihy závazků (faktury vystavené, přijaté) pokud je zavedena.

Aktualizaci a úpravy k 15.06.2017 provedl člen RK UŽZ Ing. Vladimír Ottmar

Příloha č. 2
Z Á S A D Y
pro přijatá plnění od fyzických a právnických osob

Přijatá plnění UZZ (výkony, služby, práce) od fyzických i právnických osob je nutné vždy dohodnout na smluvním základě (dle Obchodního nebo Občanského zákona, Zákoníku práce a pod.) to je: odměny, mzdy lze vyplácet pouze na smluvním základě mezi UZZ, jako právnickou osobou a poskytovatelem služby, výkonu nebo práce.

I. Plnění od fyzických osob

1) Plnění od OSVČ (osob samostatně výdělečně činných)

OSVČ podnikají například na základě „Živnostenského listu“, „Koncesní listiny“, „Osvědčení“ nebo jiných zvláštních předpisů.

S těmito fyzickými osobami je nutné sepsat objednávku, smlouvu, zakázkový list a podobně.

2) Plnění od ostatních fyzických osob (které nejsou OSVČ)

Pro plnění je nutné uzavřít dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr (např.: „Dohodu o pracovní činnosti“, „Dohodu o provedení práce“), nebo pracovní smlouvou (na hlavní pracovní poměr, na vedlejší pracovní poměr nebo na souběžný pracovní poměr).

A) Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

„Dohoda o pracovní činnosti“ (DPČ)

DPČ se uzavírá v případech, kdy se jedná o práci, kterou zaměstnavatel nemá v náplni své pracovní činnosti. Pracovní úvazek nesmí překročit polovinu týdenní pracovní doby v průměru za rok nebo za dobu trvání dohody. Dohodu lze uzavírat i na práce nepřesahující 100 hod. Dohoda se uzavírá pouze písemně

„Dohoda o provedení práce“ (DPP)

DPP se sjednává i ústně. pravidla stanoví zaměstnavatel. Dohoda se uzavírá i na opakující se činnosti, jestliže předpokládaný rozsah prací osobou v roce nepřekročí 300 hodin. **V dohodě se sjednává i odměna.**

B) Hlavní pracovní poměr (HPP)

Lze uzavřít na stanovenou pracovní dobu a to jak se zaměstnancem v produktivním věku, tak s důchodcem. Výpovědní lhůta činí 2 měsíce.

C) Vedlejší pracovní poměr (VPP)

VPP vznikne za existence hlavního pracovního poměru a to jak ve vlastní organizaci, avšak na jiný druh práce nebo v cizí organizaci na stejnou práci nebo jinou práci než koná v hlavní pracovním poměru. Pracovní úvazek je u VPP vždy kratší než u HPP. Výpověď může být dána ze strany organizace i zaměstnance bez udání důvodu - výpovědní lhůta činí 15 dnů.

D) Souběžný pracovní poměr (SPP)

SPP vzniká tehdy, když zaměstnanec nemá u žádného zaměstnavatele úvazek na plnou pracovní dobu.

II. Plnění (výkony, služby, práce) od právnických osob

Plnění od právnických osob (ziskových i neziskových) na základě smlouvy (potvrzená objednávka) na základě Obchodního nebo Občanského zákoníku (např.: "Smlouva o díle", "Zprostředkovatelská smlouva", "Mandátní smlouva" a podobně).

Příloha č. 3

Vybrané okruhy peněžních i nepeněžních příjmů, darů, cen ze soutěží (jejich zdaňování, platba sociálního a zdravotního pojištění)

Okruhy	Pojištění		Daň z příjmu	Daňová uznatelnost
	sociální	zdravotní		
Nepeněžní plnění ze SF, FKSP ze zisku (§ 11, zákona čís. 77/2002 Sb.) pro účely zdravotní, kulturní, sportovní, vzdělávací, rekreační (u rekreace do 20 000 Kč/rok na zaměstnance)	NE	NE	NE	NE § 25, čl.1,bod h zák. 586/1992 Sb.
Nepeněžní plnění ze SF, FKSP (§ 11, zák. čís. 77/2002 Sb.) k životnímu (50,55,60) nebo pracovnímu jubileu (20,25,30 odpr. let) nebo k odchodu do starobního nebo inv. důchodu. 3.stup.(do 2 000 Kč)	NE	NE	NE	ANO pokud je v Kol. smlouvě § 24, čl.2,bod, j5 zák. 586/1992 Sb.
Nepeněžní plnění k životnímu (50,55,60) nebo pracovnímu jubileu (20,25,30 odprac. let) nebo k odchodu do starobního nebo inv. důch. 3.stupňa (nad 2 000 Kč)	ANO	ANO	ANO	ANO pokud je v Kol. smlouvě § 24, čl.2,bod, j5 zák. 586/1992 Sb.
Peněžní odměny k životnímu (50,55,60 let) nebo pracovnímu jubileu (20,25,30 odpr. let) nebo k odchodu do starobního nebo inv. důch. 3.stupně	ANO	ANO	ANO	ANO pokud je v Kol. smlouvě § 24, čl.2,bod, j5 zák. 586/1992 Sb.
Peněžní plnění pro účely zdravotní, kulturní, sportovní, vzdělávací nebo rekreační	ANO	ANO	ANO	ANO pokud je v Kol. smlouvě § 24, čl.2,bod, j5 zák. 586/1992 Sb.
Peněžní plnění poskytnutá při skončení zaměstnání poživatelům starobního nebo invalidního důchodu pro inval. 3. stupně	ANO do 1 roku od skončení	ANO do 1 roku od skončení	ANO	ANO pokud je v Kol. smlouvě § 24, čl.2,bod, j5 zák. 586/1992 Sb.
Sociální výpomoc poskytovaná nejbližším pozůstalým ze SF, FKSP nebo ze zisku	NE	NE	NE do 15 000 Kč	NE

Návratné bezúročné zápůjčky poskytované ze SF, FKSP, ze zisku zaměstnavatelem - zaměstnanci na jakékoliv účely do 300 000 Kč	NE	NE	NE do 300 000 Kč (§6 čl.9 bod v)	NE
Návratné bezúročné zápůjčky nad 300 000 Kč	ANO	ANO	ANO	NE
Příspěvek zaměstnav. na penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření a soukromé život. pojištění do 50 000 Kč <i>Pozn.: od 1.1.2015 musí pojišťky splňovat upravené podmínky (tj. bez možnosti předčasných výběrů)jinak příspěvek na životní pojištění podléhá veškerým odvodům</i>	NE	NE	NE	ANO
Příspěvek zaměstnav. na penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření a soukromé život. pojištění nad 50 000 Kč	ANO	ANO	ANO	ANO bez limitu
Poskytnutí předmětů nebo služeb zaměstnanci nižší než je cena obvyklá	ANO	ANO	ANO	ANO

--	--	--	--	--

Zpracovala RK UŽZ, platnost od 01.07.2017

Příloha č. 4

Způsob zdanění, platba daně, sociálního a zdravotního pojištění

Pracovní poměr	P o j i š t ě n í		Daně, zálohy srážková daň
	sociální	zdravotní	
Hlavní, vedlejší nebo souběžný	ANO plátce 25 % poplatník 6,5 %	ANO plátce 9 % poplatník 4,5 %	<u>Poplatník podepíše (nepodepíše) prohlášení k dani</u> Plátce odvádí do 2 500 Kč srážkovou daň 15%, nad 2 500 Kč zálohu na daň dle Zák. 586/1992 Sb.
Dohoda o pracovní činnosti	NE do 2 500 Kč	NE do 2 500 Kč	Stejně jako u pracovních poměrů Nesmí odpracovat více jako 20 hod. týdně, resp. 100 hod. měsíčně
Dohoda o provedení práce Max. 300 hod/rok u jednoho zaměstnavatele	NE do 10 000 Kč	NE do 10 000 Kč	Do 10 000 Kč srážková daň 15% nad 10 000 Kč záloha na daň dle Zák. 586/1992 Sb.
Funkční požitky u odborových funkcí	NE do 2 500 Kč	NE do 2 500 Kč	Nad 2 500 Kč dle uzavřené smlouvy a Zák. 586/1992 Sb.

Příloha č. 5

DOHODA O HMOTNÉ ODPOVĚDNOSTI

Zaměstnavatel: MS UŽZ.....
adresa:.....
zastoupený předsedou MS UŽZ:.....
(dále jen předseda)

a

zaměstnanec:..... ve
funkci:.....
bytem:..... rodné
číslo:.....
(dále jen pokladník),
uzavřeli podle ustanovení § 176 zákoníku práce **tuto**

d o h o d u o h m o t n é o d p o v ě d n o s t i

Čl. I.

Pokladník přejímá v rámci MS UŽZdnem podpisu této dohody hmotnou odpovědnost za tyto svěřené hodnoty uvedené v inventárním soupisu, které je povinen vyúčtováva jako i řádně evidovat :

Uvedené svěřené hodnoty byly inventurně předány a převzaty.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

.....

II.

Pokladník se zavazuje, že bude pravidelně a včas odvádět, vracet popř. vyúčtovávat svěřené hodnoty, sestavovat a předkládat předepsané výkazy a hlášení a dodržovat obecně platné předpisy, zásady finančního hospodaření a Stanovy UŽZ, vztahující se na obhospodařování svěřených hodnot.

Pokladník je povinen uhradit v plné výši vzniklé schodky svěřených hodnot, ledaže by prokázal, že schodek vznikl zcela nebo zčásti bez jeho zavinění.

Čl. III.

Zaměstnavatel (předseda MS) i pokladník prohlašují, že před podepsáním této dohody nebyly zjištěny závady, které by zaměstnanci zabraňovaly převzetí hmotné odpovědnosti.

Zaměstnavatel (předseda MS) bude zajišťovat zaměstnanci takové pracovní podmínky, aby mohl plnit pracovní úkoly k řádné správě svěřených hodnot a zavazuje se neprodleně odstranit zjištěné nedostatky, které by pokladníkovi plnění těchto úkolů bránily nebo ztěžovaly.

Zjistí-li pokladník takové závady, které by mu bránily v řádném plnění pracovních povinností souvisejících s touto hmotnou odpovědností, je povinen to oznámit neprodleně svému nadřízenému (předsedovi MS). Stejnou povinnost má i tehdy, hrozí-li škoda na svěřených hodnotách.

Čl. IV.

Pokladník prohlašuje, že je obeznámen s předpisy o odpovědnosti za schodek na hodnotách svěřených k vyúčtování, zejména s příslušnými ustanoveními zákoníku práce a že

byl seznámen s příslušnými Zásadami finančního hospodaření, Stanovami a příslušnými směrnicemi UŽZ .

V dne

.....
zaměstnavatel (předseda MS UŽZ)

.....
zaměstnanec (pokladní)

Poznámka: V případě, že není uzavřena ”**DOHODA**” plnou odpovědnost za pokladní schodek přebírá předseda MS UŽZ (vedoucí organizace).

Příloha č. 6

Postup při zaregistrování MS UŽZ jako samostatného právního subjektu

Pověřený člen MS UŽZ si vyžádá na ústředí UŽZ Praha (u tajemníka UŽZ) vydání vyplněného **REGISTRAČNÍHO LISTU, a POTVRZENÍ** (vydaného ministerstvem vnitra) za účelem přidělení IČ.

Pověřený člen MS UŽZ si vyzvedne 2x **”Žádost o přidělení identifikačního čísla”** na příslušné městské (okresní) statistickém úřadu podle sídla MS.

Po vyplnění **”Žádosti”** (2x) dle pokynů, předloží tuto pověřený člen MS UŽZ statistické pobočce ČSÚ. Statistická správa pak asi do 30 dnů přidělí MS UŽZ jejich IČO.

Přidělení DIČ

Místní skupiny, které provádí odvod daně z příjmů fyzických, nebo právnických osob (např.: odvod srážkové daně z funkčních požitků) si na příslušném finančním úřadě (dle sídla MS) vyzvednou **”Příhlášku k registraci pro právnické osoby”**.

Do 60 dnů od odevzdání vyplněné **”Příhlášky”**, zašle finanční úřad na adresu MS tzv. **”Osvědčení o registraci”**, kde je uvedeno DIČ, které se musí používat při všech platbách, poukazovaných bankovním příkazem plátců daně.

Příloha č. 7

METODICKÝ POKYN UŽZ pro O UŽZ a OS UŽZ, vycházející ze zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění.

1. Účetní jednotka O UŽZ a OS UŽZ

Účetní jednotka O UŽZ

→ vede podvojný účetnictví v souladu se zák.563/1991 Sb. v platném znění

Účetní jednotka OS UŽZ

→ vede jednoduchý účetnictví v Peněžním deníku v souladu s § 13b zák. o účetnictví 563/1991 Sb. v platném znění (viz Příloha č. 8 Zásad hospodaření UŽZ). Součástí vedení jednoduchého účetnictví je vedení Daňové evidence v souladu s § 7b Zákona o dani z příjmu č. 586/1992 Sb. v platném znění.

Způsob a podmínky vedení jednoduchého účetnictví vysvětluje § 6 Zásad hospodaření.

2. Způsoby vedení peněžního deníku

→ pomocí vázané účetní knihy v písemném zpracování

→ pomocí elektronického papíru – ručně pomocí MS Excel s tříděním, zanášením, sumarizováním údajů v nastavených řádcích a sloupcích. Aktuální údaje v Peněžním deníku je nutné periodicky / nejlépe měsíčně / vytisknout a v písemné podobě archivovat.

Předmětný program / MS Excel / je schválený RK UŽZ a doporučený k zavedení v OS UŽZ UŽZ

→ pomocí zakoupeného, schváleného a auditovaného účetního softwarového programu

3. Evidence účetních dokladů.

Veškeré doklady musí být číslovány v chronologicky časové souvislosti s rozdělením na:

→ příjmy do pokladny

→ výdaje z pokladny

→ interní doklady

→ výpisy z bankovních účtů odděleně z běžného a termínovaného

→ přijaté faktury

→ vydané faktury

Účetním obdobím je kalendářní rok

4. Každá účetní uzávěrka musí obsahovat:

→ Název účetní jednotky

→ Sídlo

→ IČ

→ DIČ / pokud je OS UŽZ registrována /

→ právní formu / Občanské sdružení /

→ předmět činnosti

→ rozvahový den

→ okamžik sestavení

→ podpisový záznam statutárního orgánu / prezidium, prezident, výbor MS, předseda /

→ podpisový záznam osoby, která závěrku sestavila

Účetní závěrku sestavuje obvykle hospodář nebo osoba odpovědná za hospodaření O UŽZ, OS UŽZ

Účetní závěrku O UŽZ, následně spolu s čerpáním rozpočtu na následující účetní období / zpravidla kalendářní rok / schvaluje Rada UŽZ / viz Stanovy UŽZ § 7, čl. 7, bod e /

Účetní závěrku OS UŽZ, následně spolu s čerpáním rozpočtu na následující účetní období / zpravidla kalendářní rok / schvaluje členská schůze / viz Stanovy UŽZ § 13, čl. 5, body a,b,j Součástí schvalovacího procesu je stanovisko RK UŽZ.

5. Oběh účetních dokladů – stanovení postupu, jak nákládat s účetními doklady, např.:

- došlá faktura je zapsaná v Knize faktur
- provedení kontroly věcné správnosti
- je provedena úhrada o které se účtuje

6. Podpisové kompetence na úrovni O UŽZ a OS UŽZ

Podpisové kompetence na úrovni O UŽZ / Prezidia / vycházející z usnesení Rady UŽZ a schválené Radou UŽZ

- podepisuje prezident, spolupodepisuje
- podepisuje víceprezident, spolupodepisuje
- podepisuje účetní / pokladník /, spolupodepisuje

Podpisové kompetence na úrovni OS UŽZ vycházející z usnesení výboru OS UŽZ / MS / předložené ke schválení členské schůzi

- podepisuje předseda, spolupodepisuje
- podepisuje místopředseda, spolupodepisuje
- podepisuje hospodář, spolupodepisuje
- podepisuje účetní / pokladník /, spolupodepisuje

Příloha č. 8

Zákon č. 563/1991 Sb. *Zákon o účetnictví*

		Zařazeno v právních oblastech	
Částka	107/1991	Účetnictví	Trvalý odkaz Tisková verze Stáhnout
Platnost od	31.12.1991	Jednoduché účetnictví	PDF(?) Stáhnout DOCX
Účinnost od	01.01.1992	Podvojně účetnictví	

- **Aktuální znění 01.01.2017**

- **Historie**

- **Souvislosti**

Obsah

- . ČÁST PRVNÍ - Obecná ustanovení (§ 1 - § 8)
 - . ČÁST DRUHÁ - Rozsah vedení účetnictví, účetní doklady, účetní zápisy a účetní knihy (§ 9 - § 17)
 - . ČÁST TŘETÍ - Účetní závěrka (§ 18 - § 23b)
 - . ČÁST ČTVRTÁ - Způsoby oceňování (§ 24 - § 28)
 - . ČÁST PÁTÁ - Inventarizace majetku a závazků (§ 29 - § 30)
 - . ČÁST ŠESTÁ - Úschova účetních záznamů (§ 31 - § 32)
 - . ČÁST SEDMÁ - ZPRÁVA O PLATBÁCH ORGÁNŮM SPRÁVY ČLENSKÉHO STÁTU EVROPSKÉ UNIE NEBO TŘETÍ ZEMĚ (§ 32a - § 32e)
 - . ČÁST OSMÁ - UVÁDĚNÍ NEFINANČNÍCH INFORMACÍ (§ 32f - § 32i)
 - . ČÁST DEVÁTÁ - USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ (§ 33 - § 38)
- § 39 - Zrušují se
§ 40
Přechodná ustanovení

ČÁST PRVNÍ

Obecná ustanovení

§ 1

(1) Tento zákon zpracovává příslušný předpis Evropské unie¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie³⁸⁾ a upravuje rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost, rozsah a způsob zveřejňování informací z účetnictví a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu.

(2) Tento zákon se vztahuje na účetní jednotky, kterými jsou

- a) právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky,
- b) zahraniční právnické osoby a zahraniční jednotky, které jsou podle právního řádu, podle kterého jsou založeny nebo zřízeny, účetní jednotkou nebo jsou povinny vést účetnictví, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,
- c) organizační složky státu,
- d) fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
- e) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně plnění osvobozených od této daně, jež nejsou součástí obratu, v rámci jejich podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku.
- f) ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,
- g) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou společníky sdruženými ve společnosti, pokud alespoň jeden ze společníků sdružených v této společnosti je osobou uvedenou v písmenech a) až f) nebo h) až l),
- h) ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis,
- i) svěřenské fondy podle občanského zákoníku,
- j) fondy obhospodařované penzijní společností podle zákona upravujícího důchodové spoření a podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření,
- k) investiční fondy bez právní osobnosti podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, nebo

l) ty, kterým povinnost sestavení účetní závěrky stanoví zvláštní právní předpis nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu.

Ustanovení písmen d) až h) se použijí i pro zahraniční fyzické osoby. Tento zákon se vztahuje také na osoby odpovědné za vedení účetnictví podle § 4a.

(3) Tento zákon dále stanoví podmínky zjišťování účetních záznamů pro potřeby státu. Zjišťováním účetních záznamů pro potřeby státu se rozumí soubor činností, které směřují ke shromažďování účetních záznamů od vybraných účetních jednotek a účetních jednotek, o kterých tak stanoví tento zákon nebo zvláštní právní předpis, v centrálním systému účetních informací státu a k sestavení účetních výkazů za Českou republiku. Vybranými účetními jednotkami jsou organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace a zdravotní pojišťovny.

(4) Zjišťování účetních záznamů pro potřeby státu, včetně sestavování účetních výkazů za Českou republiku, provádí Ministerstvo financí (dále jen „ministerstvo“), které též spravuje centrální systém účetních informací státu, zajišťuje jeho využívání v rámci monitorovacích, zjišťovacích a kontrolních činností orgánů veřejné správy podle zvláštního zákona a zajišťuje metodickou podporu vybraným účetním jednotkám v rámci zjišťování účetních záznamů pro potřeby státu.

§ 1a

Subjekty veřejného zájmu

Za subjekt veřejného zájmu se považuje účetní jednotka se sídlem v České republice, která je

- a) uvedena v § 19a odst. 1,
- b) bankou podle zákona upravujícího činnost bank nebo spořitelním a úvěrním družstvem podle zákona upravujícího činnost spořitelních a úvěrních družstev,
- c) pojišťovnou nebo zajišťovnou podle zákona upravujícího činnost pojišťoven a zajišťoven,
- d) penzijní společností podle zákona upravujícího důchodové spoření nebo doplňkové penzijní spoření, nebo
- e) zdravotní pojišťovnou.

Kategorie účetních jednotek a kategorie skupin účetních jednotek

§ 1b

(1) Mikro účetní jednotkou je ta, která k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot

- a) aktiva celkem 9000000 Kč,

- b)** roční úhrn čistého obrátu 18000000 Kč,
c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 10.
- (2)** Malou účetní jednotkou je ta, která není mikro účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot
- a)** aktiva celkem 100000000 Kč,
b) roční úhrn čistého obrátu 200000000 Kč,
c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50.
- (3)** Střední účetní jednotkou je ta, která není mikro účetní jednotkou ani malou účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot
- a)** aktiva celkem 500000000 Kč,
b) roční úhrn čistého obrátu 1000000000 Kč,
c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 250.
- (4)** Velkou účetní jednotkou je ta, která k rozvahovému dni překračuje alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v odstavci 3.
- (5)** Za velkou účetní jednotku se vždy považuje
- a)** subjekt veřejného zájmu,
b) vybraná účetní jednotka.

§ 1c

- (1)** Malou skupinou účetních jednotek je ta, která sestává z konsolidující účetní jednotky a konsolidovaných účetních jednotek a která na konsolidovaném základě nepřekračuje k rozvahovému dni alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot
- a)** aktiva celkem 100000000 Kč,
b) roční úhrn čistého obrátu 200000000 Kč,
c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50.
- (2)** Střední skupinou účetních jednotek je ta, která není malou skupinou účetních jednotek a sestává z konsolidující účetní jednotky a konsolidovaných účetních jednotek a která na konsolidovaném základě nepřekračuje k rozvahovému dni alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot
- a)** aktiva celkem 500000000 Kč,
b) roční úhrn čistého obrátu 1000000000 Kč,
c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 250.
- (3)** Velkou skupinou účetních jednotek je ta, která sestává z konsolidující účetní jednotky a konsolidovaných účetních jednotek a která na konsolidovaném základě překračuje k rozvahovému dni alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v odstavci 2.

§ 1d

Vymezení některých pojmů

- (1)** Aktivy celkem se pro účely tohoto zákona rozumí úhrn aktiv zjištěný z rozvahy.
- (2)** Ročním úhrnem čistého obrátu se pro účely tohoto zákona rozumí výše výnosů snížená o prodejní slevy, dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobená 12.
- (3)** Průměrným počtem zaměstnanců se pro účely tohoto zákona rozumí průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců podle metodiky Českého statistického úřadu.

§ 1e

- (1)** V prvním účetním období po svém vzniku nebo zahájení činnosti postupuje účetní jednotka podle právní úpravy pro takovou kategorii účetních jednotek a kategorii skupin účetních jednotek, u níž lze důvodně předpokládat, že splní její podmínky k rozvahovému dni prvního účetního období.
- (2)** Pokud ve dvou po sobě následujících rozvahových dnech řádných účetních závěrek účetní jednotka nebo skupina účetních jednotek překročí nebo přestane překračovat 2 hraniční hodnoty podle § 1b a 1c, změní od počátku bezprostředně následujícího účetního období kategorii účetní jednotky nebo skupinu účetní jednotky, podle které je stanoven rozsah a způsob sestavování účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky.

§ 1f

- (1)** Účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. a) a b) může vést jednoduché účetnictví, pokud
- a)** není plátcem daně z přidané hodnoty,
b) její celkové příjmy za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou 3000000 Kč,
c) hodnota jejího majetku nepřesáhne 3000000 Kč a
d) je současně
1. spolkem nebo pobočným spolkem,
 2. odborovou organizací, pobočnou odborovou organizací, mezinárodní odborovou organizací nebo pobočnou mezinárodní odborovou organizací,
 3. organizací zaměstnavatelů, pobočnou organizací zaměstnavatelů, mezinárodní organizací zaměstnavatelů nebo pobočnou mezinárodní organizací zaměstnavatelů,

4. církví, náboženskou společností nebo církevní institucí, která je právnickou osobou evidovanou podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností, nebo

5. honebním společenstvem.

(2) Účetní jednotky uvedené v odstavci 1 při vzniku nebo zahájení činnosti mohou vést jednoduché účetnictví, pokud lze důvodně předpokládat, že splní podmínky podle odstavce 1 k rozvahovému dni prvního účetního období.

(3) Přestane-li účetní jednotka, která vede jednoduché účetnictví, splňovat podmínky pro vedení jednoduchého účetnictví stanovené v odstavci 1, vede účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu v souladu s § 13a, a to od prvního dne účetního období následujícího po účetním období, ve kterém účetní jednotka tuto skutečnost zjistila. S výjimkou ukončení činnosti může tato účetní jednotka ukončit vedení účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu a zahájit vedení jednoduchého účetnictví nejdříve po uplynutí 5 po sobě následujících účetních období, ve kterých vedla účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu.

(4) Celkovými příjmy se pro účely jednoduchého účetnictví rozumí úhrn příjmů zjištěný z přehledu o příjmech a výdajích za účetní období. Do úhrnu příjmů se nezahrnují průběžné položky a příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a příjmy nahodilé a mimořádné.

(5) Hodnotou majetku se pro účely jednoduchého účetnictví rozumí úhrn majetku zjištěný z přehledu o majetku a závazcích sestaveného k rozvahovému dni. Do úhrnu majetku se nezahrnují pohledávky z prodeje dlouhodobého majetku a jejich úhrady, pohledávky nahodilé a mimořádné a jejich úhrady.

(6) Způsob přechodu z účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu do jednoduchého účetnictví a z jednoduchého účetnictví do účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 2

Předmět účetnictví

(1) Účetní jednotky, které vedou účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu, účtují podvojnými zápisy o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků včetně dluhů a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření.

(2) Předmětem jednoduchého účetnictví jsou výdaje a příjmy, majetek a závazky.

§ 3

(1) Účetní jednotky účtují podvojnými zápisy o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí (dále jen "účetní období"); není-li možno tuto zásadu dodržet, mohou účtovat i v účetním období, v němž zjistily uvedené skutečnosti. V účetním období účetní jednotky účtují o uvedených skutečnostech v souladu s účetními metodami (§ 4 odst. 8); přitom o veškerých nákladech a výnosech účtují bez ohledu na okamžik jejich zaplacení nebo přijetí.

(2) Účetním obdobím je nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, není-li dále stanoveno jinak. Účetní období se buď shoduje s kalendářním rokem nebo je hospodářským rokem. Hospodářským rokem je účetní období, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden. Účetní období bezprostředně předcházející změně účetního období může být kratší nebo i delší než uvedených dvanáct měsíců.

(3) Účetní období při přeměně účetní jednotky

a) začíná pro nezanikající účetní jednotku rozhodným dnem stanoveným postupem podle zvláštního právního předpisu⁴¹⁾ a končí posledním dnem účetního období, ve kterém nastaly právní účinky přeměny,

b) končí pro zanikající účetní jednotku dnem předcházejícím rozhodnému dni stanovenému postupem podle zvláštního právního předpisu⁴¹⁾.

(4) Účetní období může být delší než 12 měsíců též

a) při vzniku účetní jednotky v období 3 měsíců před koncem kalendářního roku,

b) při zániku účetní jednotky v období 3 měsíců po skončení kalendářního roku nebo hospodářského roku,

c) stanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis rozvahový den ve lhůtě do 3 měsíců před počátkem běžného účetního období,

d) stanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis rozvahový den ve lhůtě do 3 měsíců po konci běžného účetního období a neodporuje-li takovéto prodloužení smyslu rozvahového dne běžného účetního období,

e) připadne-li rozhodný den u nástupnické účetní jednotky nebo rozdělované účetní jednotky do období 3 měsíců před skončením kalendářního nebo hospodářského roku a dojde-li v tomto období zároveň k zápisu přeměny do veřejného rejstříku.

(5) Účetní jednotky, které nejsou organizační složkou státu, územním samosprávným celkem nebo účetní jednotkou vzniklou nebo zřízenou zvláštním zákonem, mohou uplatnit hospodářský rok. Uplatnit hospodářský rok lze pouze po oznámení záměru změny účetního období místně příslušnému správci

daně z příjmů nejméně 3 měsíce před plánovanou změnou účetního období nebo před koncem běžného účetního období, a to podle toho, který z termínů nastává dříve, jinak účetní období zůstává nezměněno. Takovouto změnu účetního období může účetní jednotka v běžném účetním období provést pouze jednou. Obdobně postupují účetní jednotky i při přechodu z hospodářského roku na kalendářní rok.

(6) Uplatnit hospodářský rok za podmínek uvedených v odstavci 5 lze též

a) účetní jednotkou do 30 dnů ode dne vzniku účetní jednotky, nebo

b) nástupnickou účetní jednotkou nebo rozdělovanou účetní jednotkou do 30 dnů ode dne zápisu přeměny do veřejného rejstříku.

§ 4

(1) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. a), c) a i) až l) jsou povinny vést účetnictví ode dne svého vzniku až do dne svého zániku; účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. b) jsou povinny vést účetnictví ode dne zahájení činnosti až do dne ukončení činnosti na území České republiky.

(2) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. d) jsou povinny vést účetnictví ode dne zápisu do obchodního rejstříku až do dne výmazu z obchodního rejstříku, nevznikla-li jim povinnost vést účetnictví podle § 1 odst. 2 písm. e), g) nebo h).

(3) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. e) jsou povinny vést účetnictví od prvního dne účetního období následujícího po kalendářním roce, ve kterém se staly účetní jednotkou, až do posledního dne účetního období, ve kterém přestaly být účetní jednotkou, nevznikla-li jim povinnost vést účetnictví podle § 1 odst. 2 písm. d), g) nebo h).

(4) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. f) jsou povinny vést účetnictví od prvního dne účetního období následujícího po období, ve kterém se rozhodly vést účetnictví, nerozhodnou-li se vést účetnictví již ode dne zahájení podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti, až do dne ukončení uvedených činností nebo do posledního dne účetního období, ve kterém se rozhodly vedení účetnictví ukončit, a nevznikla-li jim povinnost vést účetnictví podle § 1 odst. 2 písm. d), e), g) nebo h).

(5) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. g) jsou povinny vést účetnictví od prvního dne účetního období následujícího po období, ve kterém

a) se staly společníky sdruženými ve společnosti, nebo

b) se některý ze společníků sdružených ve společnosti stal účetní jednotkou,

a to až do posledního dne účetního období, ve kterém přestaly být společníky sdruženými ve společnosti, nevznikla-li jim povinnost vést účetnictví podle § 1 odst. 2 písm. d), e) nebo h).

(6) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. h) jsou povinny vést účetnictví ode dne zahájení činnosti až do dne ukončení činnosti, pokud nestanoví zvláštní zákon jinak a nevznikla-li jim povinnost vést účetnictví podle § 1 odst. 2 písm. d), e) nebo g).

(7) S výjimkou ukončení činnosti mohou účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. d) až h) ukončit vedení účetnictví nejdříve po uplynutí 5 po sobě jdoucích účetních období, ve kterých vedly účetnictví.

(8) Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví zejména směrnou účtovou osnovu, uspořádání a označování položek účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky, obsahové vymezení těchto závěrek, účetní metody, podmínky předávání a přebírání účetních záznamů a ostatní podmínky vedení účetnictví stanovené prováděcími právními předpisy. Prováděcí právní předpisy pro jednotlivé skupiny účetních jednotek upraví

a) rozsah a způsob sestavování účetní závěrky, vyhotovení výroční zprávy a zprávy podle části sedmé,

b) uspořádání, označování a obsahové vymezení položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv v účetní závěrce, včetně uspořádání, označování a obsahového vymezení podrozvahových účtů,

c) uspořádání, označování a obsahové vymezení nákladů, výnosů a výsledků hospodaření v účetní závěrce,

d) uspořádání a obsahové vymezení vysvětlujících a doplňujících informací v příloze v účetní závěrce, včetně informací o nakládání s prostředky státního rozpočtu a rozpočtů územních samosprávných celků,

e) uspořádání a obsahové vymezení přehledu o peněžních tocích a přehledu o změnách vlastního kapitálu,

f) směrnou účtovou osnovu,

g) účetní metody, zejména způsoby oceňování a jejich použití včetně oceňování souboru majetku, postupy tvorby a použití opravných položek, postupy odpisování, postupy tvorby a použití rezerv,

h) metody přechodu z jednoduchého účetnictví nebo daňové evidence podle zvláštního zákona na účetnictví vedené v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu a metody přechodu z účetnictví vedené v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu na jednoduché účetnictví,

i) uspořádání, označování a obsahové vymezení položek konsolidované účetní závěrky,

- j)** metody konsolidace účetní závěrky,
 - k)** postup zahrnování účetních jednotek do konsolidačního celku,
 - l)** vymezení vybraných účetních jednotek a stanovení, které z nich předávají do centrálního systému účetních informací státu pouze účetní záznamy pro sestavení účetních výkazů za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu,
 - m)** pravidla pro formát, strukturu, přenos a zabezpečení účetních záznamů v technické formě vybraných účetních jednotek,
 - n)** požadavky pro technické a smíšené formy účetních záznamů, včetně požadavků na jejich průkaznost, přenos a úschovu,
 - o)** rozsah a četnost předávání účetních záznamů vybranými účetními jednotkami do centrálního systému účetních informací státu,
 - p)** rozsah a způsob sestavování účetních výkazů za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu,
 - q)** uspořádání, označování a obsahové vymezení položek majetku a jiných aktiv a závazků a jiných pasiv v účetních výkazech za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu; u vybraných účetních jednotek je součástí prováděcího předpisu závazný vzor částí účetní závěrky,
 - r)** uspořádání, označování a obsahové vymezení položek nákladů a výnosů a peněžních toků v účetních výkazech za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu,
 - s)** uspořádání, označování a obsahové vymezení vysvětlujících a doplňujících informací v příloze účetních závěrek vybraných účetních jednotek a v příloze v účetních výkazech za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu,
 - t)** metody konsolidace a jejich použití při sestavování účetních výkazů za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu,
 - u)** požadavky na organizaci a způsob provedení inventarizace u vybraných účetních jednotek,
 - v)** metodu přeměny včetně úprav prováděných v rámci přeměn účetní jednotky k datu zápisu do veřejného rejstříku s účinky od rozhodného dne, metodu sestavení zahajovací rozvahy a úpravy při přeshraniční přeměně, vkladu nebo prodeji obchodního závodu,
 - w)** požadavky na organizaci schvalování účetních závěrek vybraných účetních jednotek a způsob poskytování součinnosti osob zúčastněných na tomto schvalování,
 - x)** použití metod výpočtu technických rezerv.
- (9)** Účetní jednotky jsou povinny vést jedno účetnictví za účetní jednotku jako celek.
- (10)** Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů; přitom mohou použít technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení. Účetním záznamem se rozumí data, která jsou záznamem veškerých skutečností týkajících se vedení účetnictví. Každou skutečnost týkající se vedení účetnictví jsou účetní jednotky povinny zaznamenávat výhradně jen účetními záznamy.
- (11)** Jednotlivé účetní záznamy mohou být seskupovány do souhrnných účetních záznamů; takovými účetními záznamy jsou zejména účetní doklady, účetní zápisy, účetní knihy, odpisový plán, inventurní soupisy, účtový rozvrh, účetní závěrka a výroční zpráva. Účetní jednotky jsou povinny takové účetní záznamy vést nejméně v rozsahu stanoveném tímto zákonem.
- (12)** Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v peněžních jednotkách české měny. V případě pohledávek a závazků, podílů na obchodních korporacích, práv z cenných papírů a zaknihovaných cenných papírů (dále jen „cenný papír“) a derivátů, cenin, pokud jsou vyjádřeny v cizí měně, a cizích měn, jsou účetní jednotky povinny použít současně i cizí měnu; tato povinnost platí i u opravných položek, rezerv a technických rezerv, pokud majetek a závazky, kterých se týkají, jsou vyjádřeny v cizí měně.
- (13)** Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v českém jazyce. Účetní doklady mohou být vyhotoveny v cizím jazyce jen tehdy, je-li splněna podmínka srozumitelnosti podle § 8 odst. 5.
- (14)** Za informační systém podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ lze účetnictví považovat pouze jako celek.
- (15)** Účetní jednotky jsou povinny v příslušném účetním období použít účetní metody podle odstavce 8 ve znění platném na jeho počátku.

§ 4a

(1) Za vedení účetnictví svěřenských fondů, včetně sestavení účetní závěrky a naplnění ostatních povinností stanovených tímto zákonem, odpovídá správce; je-li několik správců pověřených společnou správou, odpovídají společně a nerozdílně. Za vedení účetnictví svěřenských fondů, které jsou investičním fondem podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, včetně sestavení účetní závěrky a naplnění ostatních povinností stanovených tímto zákonem, odpovídají správce a obhospodařovatel společně a nerozdílně.

(2) Za vedení účetnictví ostatních investičních fondů bez právní osobnosti podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, včetně sestavení účetní závěrky a naplnění ostatních povinností stanovených tímto zákonem, odpovídají administrátor a obhospodařovatel společně a nerozdílně.

(3) Za vedení účetnictví dalších účetních jednotek bez právní osobnosti, včetně sestavení účetní závěrky a naplnění ostatních povinností stanovených tímto zákonem, odpovídají osoba, které je uloženo sestavit účetní závěrku, a osoba, která jedná jménem účetní jednotky, případně jiná osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis, a to společně a nerozdílně.

§ 5

(1) Účetní jednotky mohou pověřit vedením svého účetnictví i jinou právnickou nebo fyzickou osobu.

(2) Pověřením podle odstavce 1 se nezbavuje účetní jednotka odpovědnosti za vedení účetnictví.

§ 6

(1) Účetní jednotky jsou povinny zachycovat skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, (dále jen "účetní případy") účetními doklady.

(2) Účetní jednotky jsou povinny zaznamenávat účetní případy v účetních knihách (dále jen "účetní zápisy") pouze na základě průkazných účetních záznamů podle odstavce 1.

(3) Účetní jednotky jsou povinny inventarizovat majetek a závazky podle § 29 a 30.

(4) Účetní jednotky jsou povinny sestavovat účetní závěrku podle § 18 jako řádnou, popřípadě jako mimořádnou nebo mezitímní, a kromě toho v případech stanovených podle § 22 až 22b sestavují i konsolidovanou účetní závěrku.

(5) Účetní jednotky a ostatní osoby, o kterých tak stanoví tento zákon nebo jiný právní předpis, jsou povinny předávat účetní záznamy do centrálního systému účetních informací státu a přebírat účetní záznamy z centrálního systému účetních informací státu, případně přebírat požadavek na předání vyžádaného účetního záznamu, podle zvláštního právního předpisu upravujícího pravidla pro formát, strukturu, přenos a zabezpečení účetních záznamů v technické formě vybraných účetních jednotek.

(6) V případě, že podle zvláštního zákona schvaluje zřizovatel nebo jiná účetní jednotka účetní závěrku vybrané účetní jednotky, poskytuje tato vybraná účetní jednotka součinnost pro schvalování své účetní závěrky.

§ 7

(1) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka byla sestavena na jeho základě srozumitelně a podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky tak, aby na jejím základě mohla osoba, která tyto informace využívá (dále jen „uživatel“), činit ekonomická rozhodnutí.

(2) Zobrazení je věrné, jestliže obsah položek účetní závěrky odpovídá skutečnému stavu, který je přitom zobrazen v souladu s účetními metodami, jejichž použití je účetní jednotce uloženo na základě tohoto zákona. Zobrazení je poctivé, když jsou při něm použity účetní metody způsobem, který vede k dosažení věrnosti. Tam, kde účetní jednotka může volit mezi více možnostmi dané účetní metody a zvolená možnost by zastírala skutečný stav, je účetní jednotka povinna zvolit jinou možnost, která skutečnému stavu odpovídá. Pokud dojde ve výjimečných případech k tomu, že použití účetních metod stanovených prováděcími právními předpisy bude neslučitelné s povinností podle odstavce 1, postupuje účetní jednotka odchylně tak, aby byl podán věrný a poctivý obraz.

(3) Účetní jednotka je povinna použít účetní metody způsobem, který vychází z předpokladu, že bude nepřetržitě pokračovat ve své činnosti a že u ní nenastává žádná skutečnost, která by ji omezovala nebo ji zabraňovala v této činnosti pokračovat i v dohledné budoucnosti. V případě, že účetní jednotka má informaci o tom, že u ní taková skutečnost nastává, je povinna použít účetní metody způsobem tomu odpovídajícím, přičemž informaci o použitém způsobu jsou povinny uvést v příloze v účetní závěrce.

(4) Uspořádání a označování položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty a jejich obsahové vymezení a způsoby oceňování použité v jednom účetním období nesmí účetní jednotky změnit v následujícím účetním období. Účetní jednotky mohou uvedené uspořádání a označování a obsahové vymezení a způsoby oceňování změnit zcela nebo zčásti mezi jednotlivými účetními obdobími jen z důvodů změny předmětu podnikání nebo jiné činnosti anebo z důvodů zpřesnění věrného zobrazení nebo zkvalitnění vypovídací schopnosti účetní závěrky, přičemž informaci o každé takové změně s jejím řádným zdůvodněním jsou povinny uvést v příloze v účetní závěrce.

(5) Účetní jednotky jsou povinny v příloze účetní závěrky [§ 18 odst. 1 písm. c)] vždy uvést informaci o použitých účetních metodách, popřípadě o odchylkách od těchto metod podle odstavce 2 s jejich řádným zdůvodněním a s uvedením jejich vlivu na majetek a závazky, finanční situaci a výsledek hospodaření účetní jednotky. Vybrané účetní jednotky uvádějí v příloze účetní závěrky též informace o stavu účtů v knize podrozvahových účtů.

(6) Účetní jednotky jsou povinny účtovat o aktivech a pasivech, jakož i o finančních prostředcích státního rozpočtu a finančních prostředcích rozpočtů územních samosprávných celků, nákladech a výnosech v účetních knihách a zobrazovat je v účetní závěrce samostatně bez jejich vzájemného zúčtování. Účetní jednotky mohou provádět vzájemné zúčtování jen v případech upravených účetními metodami a jsou-li zúčtovávané částky, ve výši ocenění neupraveném o položky podle § 26 odst. 3, uvedeny v příloze v účetní závěrce.

§ 8

(1) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů.

(2) Účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka vede účetnictví tak, že to neodporuje tomuto zákonu a ostatním právním předpisům ani neobchází jejich účel.

(3) Účetnictví účetní jednotky je úplné, jestliže účetní jednotka zaúčtovala v účetním období v účetních knihách všechny účetní případy, které v něm měla zaúčtovat podle § 3, a nejpozději do konce tohoto období za jemu bezprostředně předcházející účetní období sestavila účetní závěrku, popřípadě i konsolidovanou účetní závěrku, vyhotovila výroční zprávu, popřípadě i konsolidovanou výroční zprávu, zveřejnila informace podle § 21a a má o těchto skutečnostech veškeré účetní záznamy, a to přehledně uspořádané.

(4) Účetnictví účetní jednotky je průkazné, jestliže všechny účetní záznamy tohoto účetnictví jsou průkazné (§ 33a) a účetní jednotka provedla inventarizaci.

(5) Účetnictví účetní jednotky je srozumitelné, jestliže umožňuje jednotlivě i v souvislostech spolehlivě a jednoznačně určit

a) obsah účetních případů alespoň s použitím účetních metod uvedených v § 4 odst. 8,

b) obsah účetních záznamů s použitím nástrojů uvedených v § 4 odst. 10,

c) vazbu mezi účetním záznamem vzniklým seskupením a dílčími účetními záznamy v případech uvedených v § 33 odst. 5.

(6) Účetnictví účetní jednotky je vedeno způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů, jestliže účetní jednotka je schopna splnit povinnosti spojené s jejich úschovou a zpracováním podle § 31, 32 a § 33 odst. 3 a 7 po celou dobu, po níž jsou jí tímto zákonem uloženy.

ČÁST DRUHÁ

Rozsah vedení účetnictví, účetní doklady, účetní zápisy a účetní knihy

§ 9

Rozsah vedení účetnictví

(1) Nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak, účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v plném rozsahu.

(2) Účetní jednotky uvedené v § 19a a 23a při vedení účetnictví v plném rozsahu použijí metody podle těchto ustanovení.

(3) Vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, pokud dále není stanoveno jinak, může účetní jednotka, pokud

a) tak u příspěvkové organizace rozhodne její zřizovatel, nebo

b) je malou účetní jednotkou nebo mikro účetní jednotkou a nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

(4) Z účetních jednotek podle odstavce 3 písm. b), které jsou účetními jednotkami podle § 1 odst. 2 písm. a) a b), může vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu ta účetní jednotka, která je

a) spolkem nebo pobočným spolkem,

b) odborovou organizací, pobočnou odborovou organizací, mezinárodní odborovou organizací nebo pobočnou mezinárodní odborovou organizací,

c) organizací zaměstnavatelů, pobočnou organizací zaměstnavatelů, mezinárodní organizací zaměstnavatelů nebo pobočnou mezinárodní organizací zaměstnavatelů,

d) církví, náboženskou společností nebo církevní institucí, která je právnickou osobou evidovanou podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností,

e) honebním společenstvem,

f) obecně prospěšnou společností,

g) nadačním fondem,

h) ústavem,

i) společenstvím vlastníků jednotek,

j) bytovým družstvem, nebo

k) sociálním družstvem.

(5) Povinnost vést účetnictví v plném rozsahu má účetní jednotka vždy, přestane-li splňovat podmínky stanovené v odstavci 3 nebo 4 pro vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu; na vedení účetnictví

ve zjednodušeném rozsahu může účetní jednotka přejít v případě, že splňuje podmínky stanovené v odstavci 3 nebo 4 pro vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Změny rozsahu vedení účetnictví lze uskutečnit jen k prvnímu dni účetního období následujícího po účetním období, ve kterém účetní jednotka zjistila uvedené skutečnosti.

§ 11

Účetní doklady

(1) Účetní doklady jsou průkazné účetní záznamy, které musí obsahovat

- a) označení účetního dokladu,
- b) obsah účetního případu a jeho účastníky,
- c) peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství,
- d) okamžik vyhotovení účetního dokladu,
- e) okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem podle písmene d),
- f) podpisový záznam podle § 33a odst. 4 osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za jeho zaúčtování.

Skutečnosti podle písmen a) až f), které se týkají jednoho účetního dokladu, mohou být obsaženy na více účetních záznamech. Skutečnosti podle písmen b) a c) se mohou týkat více účetních případů. Podpisový záznam podle písmene f) může být společný pro více účetních dokladů. V těchto případech musí účetní záznam i účetní doklad obsahovat identifikátor, kterým lze nezaměnitelně určit vzájemnou vazbu mezi účetním záznamem a účetním dokladem, včetně souvisejících skutečností.

(2) Účetní jednotky jsou povinny vyhotovovat účetní doklady bez zbytečného odkladu po zjištění skutečností, které se jimi zachycují, a to tak, aby bylo možno určit obsah každého jednotlivého účetního případu způsobem podle § 8 odst. 5.

§ 12

Účetní zápisy

(1) Účetní zápisy jsou účetní záznamy, jejichž obsah je určen ustanoveními tohoto zákona, která se týkají účetních knih.

(2) Účetní jednotky jsou povinny provádět účetní zápisy průběžně v účetním období po vyhotovení účetního dokladu takovým způsobem, který neohrozí splnění požadavků rovněž jiných právních předpisů. K účetnímu zápisu musí být připojen podpisový záznam osoby odpovědné za jeho provedení, není-li shodný s podpisovým záznamem osoby odpovědné za zaúčtování účetního případu.

(3) Účetní zápisy nesmějí účetní jednotky provádět mimo účetní knihy.

§ 13

Účetní knihy

(1) Účetní jednotky účtují, pokud tento zákon nestanoví jinak:

- a) v deníku (denících), v němž účetní zápisy uspořádají z hlediska časového (chronologicky) a jímž prokazují zaúčtování všech účetních případů v účetním období,
- b) v hlavní knize, v níž účetní zápisy uspořádají z hlediska věcného (systematicky),
- c) v knihách analytických účtů, v nichž podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy,
- d) v knihách podrozvahových účtů, ve kterých se uvádějí účetní zápisy, které se neprovádějí v účetních knihách podle písmen a) a b).

(2) Hlavní kniha zahrnuje syntetické účty podle účtového rozvrhu, které obsahují minimálně tyto informace:

- a) zůstatky účtů ke dni, k němuž se otevírá hlavní kniha,
- b) souhrnné obraty strany Má dáti a Dal účtů, alespoň za kalendářní měsíc; vybrané účetní jednotky uvádějí souhrnné obraty denně, nenaplní-li tuto povinnost vybraná účetní jednotka v jiné účetní knize,
- c) zůstatky účtů ke dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka.

(3) Účetní jednotky nesmějí zřizovat účty mimo účtový rozvrh a účetní knihy.

§ 13a

Zjednodušený rozsah účetnictví

(1) Účetní jednotky, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu,

- a) sestavují účtový rozvrh, v němž mohou uvést pouze účtové skupiny, nevyžaduje-li zvláštní právní předpis členění podrobnější,
- b) mohou spojit účtování v deníku s účtováním v hlavní knize,
- c) nepoužijí ustanovení § 25 odst. 3, s výjimkou odpisů,
- d) nepoužijí ustanovení § 26 odst. 3 týkající se rezerv a opravných položek, s výjimkou rezerv a opravných položek podle zvláštních právních předpisů,
- e) nepoužijí ustanovení § 27,

f) sestavují účetní závěrku v rozsahu stanoveném pro jednotlivé skupiny účetních jednotek (§ 4 odst. 8) prováděcím právním předpisem.

(2) Účetní jednotky, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu podle odstavce 1, nemusí použít ustanovení § 13 odst. 1 písm. c) a d).

(3) Uplatnění postupu podle odstavců 1 a 2 není porušením ustanovení § 3 odst. 1 a § 7 odst. 1 a 2.

§ 13b

Jednoduché účetnictví

(1) Účetní jednotky v jednoduchém účetnictví vedou účetní knihy, kterými jsou

a) peněžní deník,

b) kniha pohledávek a kniha závazků,

c) pomocné knihy o ostatních složkách majetku.

(2) Peněžní deník obsahuje alespoň informace o

a) peněžních prostředcích v hotovosti a peněžních prostředcích na účtech zejména v bankách, spořitelních a úvěrních družstvech,

b) příjmech a výdajích skutečně přijatých či zaplacených v účetním období,

c) průběžných položkách, za které se považují pohyby peněžních prostředků, které nejsou konečným příjmem nebo výdajem podle písmene b).

(3) Účetní jednotky v jednoduchém účetnictví sestavují přehled o majetku a závazcích a přehled o příjmech a výdajích (dále jen „přehled“). Přehled sestaví účetní jednotka nejpozději do 6 měsíců po skončení účetního období. Na tento přehled se použijí § 18 odst. 3, § 19 odst. 1 a 2, § 29 odst. 1 a § 31 odst. 2 písm. a) obdobně.

(4) Účetní jednotky v jednoduchém účetnictví neuplatňují hospodářský rok a dále nepoužijí § 1b až 1e, § 14, § 18 odst. 1, 2 a 4, § 24 odst. 6 písm. b) s výjimkou způsobu oceňování peněžních prostředků, § 25 odst. 3, § 26, § 27 a § 28 odst. 6. Ostatní ustanovení tohoto zákona použijí účetní jednotky v jednoduchém účetnictví tak, aby bylo v souladu se smyslem, účelem a metodami stanovenými pro jednoduché účetnictví a aby přehledy sestavené podle odstavce 3 poskytly ucelenou informaci o příjmech, výdajích, stavu majetku a závazcích účetní jednotky.

(5) Uplatnění postupu podle odstavců 3 a 4 se nepovažuje za porušení § 7 odst. 1 a 2.

(6) Obsahové vymezení účetních knih, uspořádání, členění, označení a obsahové vymezení položek přehledů a metody v jednoduchém účetnictví stanoví prováděcí právní předpis.

§ 14

Směrná účtová osnova a účtový rozvrh

(1) Směrná účtová osnova určuje uspořádání a označení účtových tříd, popřípadě účtových skupin nebo i syntetických účtů pro účtování o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření; toto uspořádání musí zajistit sestavení účetní závěrky. Pro vybrané účetní jednotky může směrná účtová osnova určit i uspořádání a označení analytických účtů a označení a uspořádání podrozvahových účtů.

(2) Na podkladě směrné účtové osnovy podle odstavce 1 jsou účetní jednotky povinny sestavit účtový rozvrh, v němž uvedou účty potřebné k zaúčtování všech účetních případů a k sestavení účetní závěrky v dané účetní jednotce.

(3) Účetní jednotky sestavují účtový rozvrh podle odstavce 2 pro každé účetní období; v průběhu účetního období je možno účtový rozvrh doplňovat. Pokud nedochází k prvnímu dni účetního období ke změně účtového rozvrhu platného v předcházejícím účetním období, postupuje účetní jednotka podle tohoto rozvrhu i v následujícím účetním období.

§ 16

Ostatní ustanovení o účetních knihách

(1) Peněžní částky v knihách analytických účtů musí odpovídat příslušným souhrnným peněžním částkám obrátů nebo zůstatků syntetických účtů, k nimž se tyto účty vedou.

(2) V knihách analytických účtů se užije vyjádření v peněžních jednotkách; nelze použít jen měrných jednotek a vyjádření množství.

§ 17

Otevírání a uzavírání účetních knih

(1) Není-li dále stanoveno jinak, účetní jednotky otevírají účetní knihy

a) ke dni vzniku povinnosti vést účetnictví,

b) k prvnímu dni účetního období,

c) ke dni vstupu do likvidace,

d) ke dni následujícímu po dni zpracování návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku nebo ke dni následujícímu po dni zpracování zprávy o naložení s majetkem podle zvláštních právních předpisů,

- e) ke dni, kterým nastanou účinky rozhodnutí o úpadku nebo ke kterému nastanou účinky rozhodnutí soudu o přeměně reorganizace v konkurs,
- f) ke dni následujícímu po dni, kterým nastanou účinky zrušení konkursu,
- g) ke dni, kterým nastanou účinky schválení reorganizačního plánu,
- h) ke dni následujícímu po dni, kterým nastanou účinky splnění reorganizačního plánu,
- i) ke dni následujícímu po dni, kterým nastanou účinky splnění plánu oddlužení, nebo
- j) ke dni, který pro sestavení zahajovací rozvahy stanoví zvláštní právní předpis.
- (2) Není-li dále stanoveno jinak, účetní jednotky uzavírají účetní knihy
- a) ke dni zániku povinnosti vést účetnictví,
- b) k poslednímu dni účetního období,
- c) ke dni předcházejícímu dni vstupu do likvidace,
- d) ke dni zrušení bez likvidace s výjimkou přeměn,
- e) ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky rozhodnutí o úpadku nebo ke kterému nastanou účinky rozhodnutí soudu o přeměně reorganizace v konkurs,
- f) ke dni, kterým nastanou účinky zrušení konkursu,
- g) ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky schválení reorganizačního plánu,
- h) ke dni, kterým nastanou účinky splnění reorganizačního plánu,
- i) ke dni, kterým nastanou účinky splnění plánu oddlužení, nebo
- j) ke dni, ke kterému stanoví povinnost uzavřít účetní knihy nebo sestavit účetní závěrku zvláštní právní předpis.
- (3) Účetní jednotky zúčastněné na přeměně obchodní korporace podle zákona upravujícího přeměny obchodních korporací otevírají účetní knihy k rozhodnému dni přeměny a vedou účetnictví samostatně od rozhodného dne přeměny do dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Nástupnická účetní jednotka, která nebyla zúčastněnou účetní jednotkou, otevírá účetní knihy ke dni zápisu přeměny do obchodního rejstříku s účinky od rozhodného dne v souladu s metodou přeměny. Ke dni zápisu přeměny do obchodního rejstříku, ke dni předcházejícímu ani ke dni následujícímu po dni zápisu přeměny do obchodního rejstříku se účetní závěrka nesestavuje, není-li dále stanoveno jinak. Účetní závěrku nesestavují zanikající účetní jednotky k poslednímu dni účetního období po rozhodném dni, pokud se den zápisu přeměny uskuteční až v následujícím účetním období.
- (4) V případě převodu jmění na přejímajícího společníka, který nevede účetnictví, zúčastněná zanikající účetní jednotka uzavírá účetní knihy ke dni předcházejícímu den zápisu přeměny obchodní korporace do obchodního rejstříku.
- (5) Pokud při přeshraniční přeměně je nástupnickou obchodní korporací nebo přejímajícím společníkem zahraniční osoba a ze zúčastněné zanikající účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a) vznikne účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. b), neotevírá tato účetní jednotka ke dni zahájení své činnosti účetní knihy, ale pokračuje ve vedení účetnictví po úpravách provedených v souladu s metodami přeměny s účinky od rozhodného dne. Pokud při přeshraniční přeměně je nástupnickou obchodní korporací nebo přejímajícím společníkem zahraniční osoba a ze zúčastněné zanikající účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a) nevznikne účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. b), uzavírá zúčastněná zanikající účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. a) účetní knihy ke dni zániku.
- (6) Podle odstavců 3 až 5 se nepostupuje, je-li při přeměně den zápisu přeměny do obchodního rejstříku shodný s rozhodným dnem. Při této přeměně uzavírají účetní jednotky zúčastněné na přeměně účetní knihy ke dni předcházejícímu rozhodný den přeměny. K rozhodnému dni přeměny obchodní korporace otevírají účetní knihy pouze nástupnické účetní jednotky a rozdělovaná účetní jednotka. V případě přeshraniční přeměny, pokud ze zúčastněné zanikající účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a) vznikne účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. b), i tato účetní jednotka otevírá účetní knihy k rozhodnému dni přeměny.
- (7) Po schválení účetní závěrky nesmí účetní jednotka přidávat další účetní zápisy kdykoli později do uzavřených účetních knih s výjimkou případů přeměn uvedených v odstavci 3. Do okamžiku schválení účetní závěrky, nejpozději však do konce následujícího účetního období, může účetní jednotka pouze z důvodů, že obsah položek účetní závěrky neodpovídá skutečnému stavu, již uzavřené účetní knihy opět otevřít a provést nezbytnou opravu účetních zápisů a sestavit novou účetní závěrku, která se tímto stává účetní závěrku podle tohoto zákona.
- (8) Pokud právní předpisy stanoví účetní jednotce povinnost sestavit řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku a zároveň mezitímní účetní závěrku, mezitímní účetní závěrka se nesestavuje.
- (9) Účetní jednotka, která není obchodní korporací a která postupuje při přeměnách podle zvláštního právního předpisu⁴²⁾ použije odstavce 3 až 8 obdobně.

ČÁST TŘETÍ

Účetní závěrka

§ 18

Účetní závěrka

(1) Účetní jednotky sestavují v případech stanovených tímto zákonem účetní závěrku. Účetní závěrka je nedílný celek a tvoří ji

- a)** rozvaha (balance),
- b)** výkaz zisku a ztráty,
- c)** příloha, která vysvětluje a doplňuje informace obsažené v částech uvedených pod písmeny a) a b), zejména naplněním § 7 odst. 3 až 5 a § 19 odst. 5 a 6.

(2) Účetní závěrka obchodních společností zahrnuje i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Účetní jednotky uvedené v § 1a písm. b) až d) přehled o peněžních tocích nesestavují. Malé účetní jednotky a mikro účetní jednotky nejsou povinny sestavovat přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Vybrané účetní jednotky sestavují přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu vždy, pokud k rozvahovému dni a za bezprostředně předcházející účetní období splní obě hodnoty uvedené v § 20 odst. 1 písm. c) bodech 1 a 2.

(3) Účetní závěrka podle odstavce 1 musí obsahovat

- a)** u účetních jednotek podle § 1 odst. 2 písm. a) až c) a § 1 odst. 2 písm. i) až l) obchodní firmu nebo název a sídlo; u účetních jednotek podle § 1 odst. 2 písm. d) až h) obchodní firmu nebo jméno, bydliště a sídlo, liší-li se od bydliště,
- b)** identifikační číslo osoby, pokud je má účetní jednotka přiděleno, a informaci o zápisu do veřejného rejstříku uváděnou na obchodních listinách,
- c)** právní formu účetní jednotky, případně informaci o tom, že účetní jednotka je v likvidaci,
- d)** předmět podnikání nebo jiné činnosti, případně účel, pro který byla zřízena,
- e)** rozvahový den (§ 19 odst. 1) nebo jiný okamžik, k němuž se účetní závěrka sestavuje (§ 19 odst. 3),

f) okamžik sestavení účetní závěrky,

a musí k ní být připojen podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a) až c), podpisový záznam účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. d) až h) nebo podpisový záznam osob stanovených v § 4a účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. i) až l); připojením uvedeného podpisového záznamu se považuje účetní závěrka za sestavenou podle písmene f). Pokud je den zápisu přeměny do veřejného rejstříku shodný s rozhodným dnem, u zanikající účetní jednotky se podpisovým záznamem podle věty předchozí rozumí podpisový záznam osoby, která vykonávala funkci statutárního orgánu k rozvahovému dni, neurčí-li nejvyšší orgán účetní jednotky jinak.

(4) Účetní jednotky sestavují účetní závěrku v plném nebo zkráceném rozsahu. Nestanoví-li tento zákon jinak, ve zkráceném rozsahu mohou sestavit účetní závěrku účetní jednotky, které nejsou povinny mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví pro jednotlivé skupiny účetních jednotek podle kategorií účetních jednotek rozsah a způsob sestavení účetní závěrky v plném rozsahu a ve zkráceném rozsahu.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví pro jednotlivé skupiny účetních jednotek podle kategorií účetních jednotek vysvětlující a doplňující informace, které jsou účetní jednotky povinny uvádět v příloze v účetní závěrce.

§ 19

Rozvahový den

(1) Účetní jednotky sestavují účetní závěrku k rozvahovému dni, kterým je den, kdy uzavírají účetní knihy. Řádnou účetní závěrku sestavují účetní jednotky k poslednímu dni účetního období a v ostatních případech sestavují mimořádnou účetní závěrku. Rozvahu jako zahajovací sestavují účetní jednotky v případech uvedených v § 17 odst. 1 s výjimkou k prvnímu dni účetního období.

(2) Účetní jednotky jsou povinny uvádět v účetní závěrce informace podle stavu ke konci rozvahového dne; to platí obdobně i pro všechny účetní záznamy, které se sestavují k rozvahovému dni nebo k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka.

(3) V případech, kdy to vyžadují zvláštní právní předpisy, účetní jednotky sestavují účetní závěrku v průběhu účetního období i k jinému okamžiku než ke konci rozvahového dne (dále jen "mezitímní účetní závěrka"). V případech sestavování mezitímní účetní závěrky účetní jednotky neuzavírají účetní knihy a provádějí inventarizaci jen pro účely vyjádření ocenění podle § 25 odst. 3; ostatní ustanovení tohoto zákona týkající se účetní závěrky platí obdobně. Povinnost použít ustanovení § 25 odst. 3 a ostatní ustanovení týkající se použití účetních metod k rozvahovému dni při sestavování mezitímní účetní závěrky se na vybrané účetní jednotky nevztahuje. Účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a), b) a d) až h), které jsou příjemci prostředků ze státního rozpočtu nebo rozpočtů územních samosprávných celků a jsou povinny tyto prostředky vypořádat podle zvláštního právního předpisu, a uplatňují hospodářský rok podle § 3 odst. 2 a 3, sestavují k 31. prosinci kalendářního roku mezitímní účetní závěrku, při které nepoužijí ustanovení § 24 odst. 2 písm. b) a § 24 odst. 6 písm. b).

(4) Účetní jednotky sestavují rozvahu tak, aby počáteční zůstatky účtů, které obsahuje rozvaha, (dále jen "rozvahové účty"), jimiž se otevírá účetní období, navazovaly na konečné zůstatky rozvahových účtů, jimiž se bezprostředně předcházející období uzavřelo; toto ustanovení platí i pro podrozvahové účty.

(5) V účetnictví běžného účetního období musí být k rozvahovému dni zohledněn dopad událostí, které nastaly do konce rozvahového dne, i když se informace o těchto událostech staly účetní jednotce známými až mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky.

(6) V případě významných událostí, které nastaly mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky, jsou důsledky těchto událostí popsány a jejich ekonomické dopady kvantifikovány v příloze v účetní závěrce.

(7) Informace v účetní závěrce musí být spolehlivé, srovnatelné, srozumitelné a posuzují se z hlediska významnosti. Informace se považuje za spolehlivou, jestliže splňuje požadavek § 7 odst. 1 a je-li úplná a včasná. Informace je včasná, je-li získána ve správném čase z hlediska její významnosti a nákladů na její získání, pokud tyto náklady nepřevyšují přínosy plynoucí z této informace. Informace je srovnatelná, jestliže splňuje požadavky stanovené v § 7 odst. 3 až 5. Informace se považuje za významnou, jestliže je o ní možné předpokládat, že by její neuvedení nebo chybné uvedení mohlo ovlivnit úsudek uživatele, přičemž významnost jednotlivých informací se posuzuje v souvislosti s jinými obdobnými informacemi. U vybraných účetních jednotek podle § 1 odst. 3, s výjimkou zdravotních pojišťoven, se považuje za významnou též informace o ocenění nehmotného majetku ve výši nad 60000 Kč a u samostatných hmotných movitých věcí nebo souboru hmotných movitých věcí ve výši nad 40000 Kč. Informace je srozumitelná, jestliže splňuje požadavky stanovené v § 8 odst. 5.

(8) Pro účely tohoto zákona se majetek a závazky člení na dlouhodobé a krátkodobé. Dlouhodobým se rozumí takový majetek a závazky, kde doba použitelnosti, popřípadě sjednaná doba splatnosti při vzniku účetního případu je delší než 1 rok, ostatní majetek a závazky jsou považovány za krátkodobé. Pro účely vykazování v účetní závěrce se aktiva mohou členit na stálá a oběžná. Pokud s ohledem na charakter majetku a závazků objektivně nelze použít uvedená hlediska členění, je rozhodující záměr účetní jednotky projevený při jejich pořízení.

(9) V případech, kdy to vyžadují právní předpisy, mohou účetní jednotky poskytnout účetní záznamy nesoucí informace uspořádané podle oborů (druhů) činnosti nebo podle zeměpisných oblastí, ve kterých provozují svou činnost.

(10) Kromě případů podle odstavců 1 a 3 žádný jiný účetní záznam nesmí být označován názvy podle § 18 odst. 1.

(11) Účetní závěrkou není shromažďování nebo vyžadování informací prováděné na základě zvláštních právních předpisů.

§ 19a

Použití mezinárodních účetních standardů pro účtování a sestavení účetní závěrky

(1) Účetní jednotka, která je obchodní společností a je emitentem investičních cenných papírů přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu, použije pro účtování a sestavení účetní závěrky mezinárodní účetní standardy upravené právem Evropské unie (dále jen „mezinárodní účetní standardy“).

(2) Pokud došlo k přijetí investičních cenných papírů emitovaných účetní jednotkou podle odstavce 1 k obchodování na evropském regulovaném trhu k jinému dni než k prvnímu dni účetního období, účetní jednotka, která dosud nepoužívá mezinárodní účetní standardy, rozhodne o jejich použití již od počátku účetního období, v němž k přijetí investičního cenného papíru k takovému obchodování došlo, nebo od počátku účetního období následujícího po účetním období, v němž byly investiční cenné papíry k takovému obchodování přijaty.

(3) Pokud investiční cenné papíry emitované účetní jednotkou podle odstavce 1 již nejsou obchodovány na žádném z evropských regulovaných trhů a přestaly být takto obchodovány k jinému dni než k poslednímu dni účetního období, účetní jednotka rozhodne o použití mezinárodních účetních standardů až do konce účetního období, v němž investiční cenné papíry přestaly být takto obchodovány, nebo rozhodne o ukončení jejich použití k poslednímu dni účetního období předcházejícího účetnímu období, v němž investiční cenné papíry přestaly být takto obchodovány.

(4) Postup podle odstavců 2 a 3 se použije, pokud to neodporuje přímo použitelnému předpisu Evropské unie nebo zvláštnímu právnímu předpisu.

(5) Pokud investiční cenné papíry emitované účetní jednotkou podle odstavce 1 již nejsou obchodovány na žádném z evropských regulovaných trhů a nejvyšší orgán účetní jednotky rozhodne do konce účetního období, v němž investiční cenné papíry přestaly být takto obchodovány, o záměru požádat nejdéle do tří let od okamžiku, kdy investiční cenné papíry přestaly být takto obchodovány, o přijetí nového investičního cenného papíru k obchodování na evropském regulovaném trhu, může

účetní jednotka rozhodnout o použití mezinárodních účetních standardů až do konce účetního období, ve kterém má dojít k přijetí tohoto investičního cenného papíru k obchodování.

(6) Pokud nejpozději k poslednímu dni účetního období, ve kterém skončí třiletá lhůta podle odstavce 5, účetní jednotka požádá o přijetí investičního cenného papíru k obchodování na evropském regulovaném trhu, může prodloužit používání mezinárodních účetních standardů ještě o jedno účetní období. Pokud v tomto účetním období k přijetí investičního cenného papíru k takovému obchodování nedojde, nepoužije účetní jednotka od následujícího účetního období pro účtování a sestavení účetní závěrky mezinárodní účetní standardy.

(7) Pokud lze předpokládat, že k rozvahovému dni bude účetní jednotka uvedená v § 22 odst. 3 písm. a) nebo b) povinna podrobit se sestavení konsolidované účetní závěrky za použití mezinárodních účetních standardů, může rozhodnout o použití mezinárodních účetních standardů pro účtování a sestavení své účetní závěrky k uvedenému rozvahovému dni. Rozhodnutí o použití mezinárodních účetních standardů pro účtování a sestavení účetní závěrky a stanovení účetního období, od kterého budou mezinárodní účetní standardy používány, podléhá schválení nejvyšším orgánem této účetní jednotky.

(8) Pokud lze předpokládat, že k rozvahovému dni bude účetní jednotka uvedená v § 22 odst. 2 sestavovat konsolidovanou účetní závěrku za použití mezinárodních účetních standardů, může rozhodnout o použití mezinárodních účetních standardů pro účtování a sestavení své účetní závěrky k uvedenému rozvahovému dni. Rozhodnutí o použití mezinárodních účetních standardů pro účtování a sestavení účetní závěrky a stanovení účetního období, od kterého budou mezinárodní účetní standardy používány, podléhá schválení nejvyšším orgánem této účetní jednotky.

(9) Využije-li účetní jednotka možnosti podle odstavců 7 nebo 8 a dojde ke změně původního předpokladu, a to i v průběhu účetního období, nepoužije účetní jednotka pro účtování a sestavení účetní závěrky mezinárodní účetní standardy od počátku účetního období, ve kterém došlo ke změně původního předpokladu, případně od počátku účetního období, které bylo stanoveno rozhodnutím nejvyššího orgánu účetní jednotky, nebo od následujícího účetního období. Jsou-li však k prvnímu dni následujícího účetního období důvody pro další použití mezinárodních účetních standardů, uvedené v odstavcích 1 až 8, použije účetní jednotka pro účtování a sestavení účetní závěrky mezinárodní účetní standardy v souladu s ustanoveními těchto odstavců.

§ 20

Ověřování účetní závěrky auditorem

(1) Řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku jsou povinny mít ověřenou auditorem, kterého účetní jednotka určí způsobem stanoveným v zákoně upravujícím činnost auditorů, účetní jednotky, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis, a dále

a) velké účetní jednotky s výjimkou vybraných účetních jednotek, které nejsou subjekty veřejného zájmu,

b) střední účetní jednotky,

c) malé účetní jednotky, pokud jsou akciovými společnostmi nebo svěřenskými fondy podle občanského zákoníku a k rozvahovému dni účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jednu z uvedených hodnot

1. aktiva celkem 40000000 Kč,

2. roční úhrn čistého obrátu 80000000 Kč,

3. průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50,

d) ostatní malé účetní jednotky, pokud k rozvahovému dni účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň 2 hodnoty uvedené v písmeni c) bodech 1 až 3.

(2) Účetní jednotky uvedené v odstavci 1 nejsou povinny mít auditorem ověřenou účetní závěrku

a) sestavenou v průběhu konkursu, a to po dobu nepřetržitě po sobě jdoucích 36 kalendářních měsíců, počínaje prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni, kterým nastaly účinky prohlášení konkursu, pokud o jejím ověření auditorem nerozhodne věřitelský výbor,

b) sestavenou ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky schválení reorganizačního plánu, pokud o jejím ověření auditorem nerozhodne věřitelský výbor,

c) pokud došlo ke zrušení konkursu z důvodu, že majetek dlužníka je pro uspokojení věřitelů zcela nepostačující.

§ 21

Výroční zpráva

(1) Účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, jsou povinny vyhotovit výroční zprávu, jejímž účelem je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji jejich

výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení. Výroční zpráva se nevyhotovuje v případech uvedených v § 20 odst. 2.

(2) Výroční zpráva musí kromě informací nezbytných pro naplnění účelu výroční zprávy dále obsahovat nejméně finanční a nefinanční informace

a) o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy podle odstavce 1,

b) o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky,

c) o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje,

d) o nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů,

e) o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích,

f) o tom, zda účetní jednotka má pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí,

g) požadované podle zvláštních právních předpisů.

(3) Střední účetní jednotky, malé účetní jednotky a mikro účetní jednotky neuvádějí ve výroční zprávě nefinanční informace podle odstavce 2 písm. a) až f).

(4) Má-li to význam pro posouzení majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, finanční situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, musí účetní jednotka, která používá investiční nástroje, případně další obdobná aktiva a pasiva, uvést ve výroční zprávě také informace o

a) cílech a metodách řízení rizik dané účetní jednotky, včetně její politiky pro zajištění všech hlavních typů plánovaných transakcí, u kterých se použijí zajišťovací deriváty, a

b) cenových, úvěrových a likvidních rizicích a rizicích souvisejících s tokem hotovosti, kterým je účetní jednotka vystavena.

(5) Výroční zpráva obsahuje též účetní závěrku podle § 18, 19a, 22 a 23a a zprávu auditora, případně další dokumenty a údaje podle zvláštního právního předpisu.

(6) Účetní jednotky, kterým povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem stanoví zvláštní právní předpis, vyhotovují výroční zprávu nebo obdobný dokument, pokud jim tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis.

(7) Pro ověřování výroční zprávy auditorem platí ustanovení § 20 obdobně; předmět ověření je stanoven zákonem upravujícím činnost auditorů.

(8) Součástí výroční zprávy nebo obdobného dokumentu podle zvláštních právních předpisů u účetních jednotek uvedených v § 1f, které se zapisují do veřejného rejstříku, je i přehled o majetku a závazcích.

§ 21a

Způsoby zveřejňování

(1) Z účetních jednotek podle § 1 odst. 2 jsou povinny účetní závěrku nebo přehled o majetku a závazcích a výroční zprávu, vyžaduje-li jejich vyhotovení tento zákon nebo zvláštní právní předpis, zveřejnit ty, které se zapisují do veřejného rejstříku, nebo ty, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis. Účetní jednotky zveřejňují účetní závěrku v rozsahu, v jakém jimi byla sestavena (§ 18 odst. 4) a v případě účetních jednotek, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, v rozsahu a znění, ve kterém byla ověřena auditorem. Povinnosti účetních jednotek ke zveřejnění či uveřejnění jiných informací stanovené ve zvláštních právních předpisech nejsou dotčeny. Ustanovení o účetních záznamech podle tohoto zákona se mohou použít obdobně i v uvedených případech.

(2) Účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, zveřejní účetní závěrku i výroční zprávu po jejich ověření auditorem a po schválení k tomu příslušným orgánem podle zvláštních právních předpisů do 30 dnů od splnění obou uvedených podmínek, pokud zvláštní právní předpisy nestanoví jinak, nejpozději však do 12 měsíců od rozvahového dne zveřejňované účetní závěrky bez ohledu na to, zda byly tyto účetní záznamy uvedeným způsobem schváleny.

(3) Účetní jednotky jsou povinny zveřejnit i zprávu auditora a informaci o tom, že zveřejňované účetní záznamy nebyly případně schváleny způsobem uvedeným v odstavci 2.

(4) Účetní jednotky, které se zapisují do veřejného rejstříku, zveřejňují účetní závěrku a výroční zprávu jejich uložení do sbírky listin nejpozději v době stanovené v odstavci 2, přitom účetní závěrka může být uložena jako součást výroční zprávy. Účetní jednotky, které podle zvláštního právního předpisu předávají výroční zprávu České národní bance, předávají účetní závěrku a výroční zprávu do sbírky listin veřejného rejstříku prostřednictvím České národní banky. Povinnost zveřejnění uvedených účetních záznamů podle tohoto zákona účetní jednotka splnila okamžikem jejich předání rejstříkovému soudu; v případech podle věty druhé předáním České národní bance.

(5) Organizační složky státu zveřejňují účetní závěrku prostřednictvím ministerstva způsobem umožňujícím dálkový přístup; ustanovení zvláštních právních předpisů o nakládání s utajovanými a jinými obdobnými informacemi tímto nejsou dotčena. Zveřejňování účetních výkazů za Českou republiku se provádí obdobně.

(6) Účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nesmí zveřejnit informace, které předtím nebyly ověřeny auditorem, způsobem, který by mohl uživatele uvést v omyl, že auditorem ověřeny byly.

(7) Povinnost zveřejnění podle tohoto ustanovení se vztahuje na všechny informace účetní závěrky i výroční zprávy s výjimkou těch, na které se vztahuje utajení podle zvláštního právního předpisu.

(8) Odstavce 1 až 7 platí obdobně pro konsolidovanou účetní závěrku, výroční zprávu, zprávu o platbách, konsolidovanou zprávu o platbách podle části sedmé a pro uvádění nefinančních informací podle § 32h písm. a).

(9) Malé účetní jednotky a mikro účetní jednotky, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nemusejí zveřejňovat výkaz zisku a ztráty, pokud jim tuto povinnost nestanoví zvláštní právní předpis.

(10) Jestliže účetní jednotka prezentuje vybrané údaje ze své účetní závěrky, uvede, že se jedná pouze o vybrané údaje z účetní závěrky a informaci o tom, ve které sbírce listin veřejného rejstříku je účetní závěrka uložena. K těmto vybraným údajům se nepřikládá zpráva auditora o ověření účetní závěrky. Místo této zprávy uvede účetní jednotka druh výroku auditora k účetní závěrce a odkaz na jakékoli záležitosti, na něž auditor zvláštním způsobem upozornil.

§ 22

Konsolidovaná účetní závěrka

(1) Konsolidovanou účetní závěrkou se rozumí účetní závěrka sestavená a upravená metodami konsolidace. Nestanoví-li se dále jinak, ustanovení tohoto zákona týkající se účetní závěrky se použijí i pro konsolidovanou účetní závěrku; konsolidovaná účetní závěrka je ověřována auditorem.

(2) Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku má, za podmínek stanovených tímto zákonem a prováděcími právními předpisy, účetní jednotka, která je obchodní společností a je ovládající osobou, s výjimkou ovládajících osob, které vykonávají společný vliv podle odstavce 4 (dále jen „konsolidující účetní jednotka“).

(3) Povinnost podrobit se sestavení konsolidované účetní závěrky má, za podmínek stanovených tímto zákonem a prováděcími právními předpisy, osoba bez ohledu na její sídlo, pokud je

a) ovládanou osobou, s výjimkou ovládaných osob, ve kterých je vykonáván společný vliv podle odstavce 4 (dále jen „konsolidovaná účetní jednotka“),

b) osobou, ve které konsolidující nebo konsolidovaná účetní jednotka vykonává společný vliv (dále jen „účetní jednotka pod společným vlivem“), nebo

c) osobou, ve které konsolidující účetní jednotka vykonává podstatný vliv (dále jen „účetní jednotka přidružená“).

(4) Společným vlivem se pro účely sestavení konsolidované účetní závěrky rozumí takový vliv, kdy osoba v konsolidačním celku spolu s jednou nebo více osobami nezahrnutými do konsolidačního celku ovládají jinou osobu, přičemž osoba vykonávající společný vliv samostatně nevykonává rozhodující vliv v této jiné osobě.

(5) Podstatným vlivem se rozumí takový významný vliv na řízení nebo provozování účetní jednotky, jenž není rozhodující ani společný; není-li prokázán opak, považuje se za podstatný vliv dispozice nejméně s 20 % hlasovacích práv.

(6) Konsolidační celek tvoří účetní jednotky uvedené v odstavcích 2 a 3 písm. a), a to za podmínek stanovených § 22a, 22aa a prováděcími právními předpisy.

(7) Konsolidovaná účetní závěrka musí být sestavena tak, aby podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace konsolidačního celku, účetních jednotek pod společným vlivem a účetních jednotek přidružených.

§ 22a

(1) Malá skupina účetních jednotek nemá povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku s výjimkou případů, kdy je některá účetní jednotka ve skupině subjektem veřejného zájmu.

(2) Účetní jednotka, včetně subjektu veřejného zájmu, nemusí být zahrnuta do konsolidačního celku, pokud je splněna alespoň jedna z těchto podmínek:

a) v mimořádně výjimečných případech nelze informace nezbytné pro sestavení konsolidované účetní závěrky v souladu se zákonem získat bez nepřiměřených nákladů nebo bez zbytečného zdržení,

b) podíly této účetní jednotky jsou drženy výhradně za účelem jejich následného prodeje, nebo

c) přísná a dlouhodobá omezení podstatně brání konsolidující účetní jednotce ve

1. výkonu jejích práv, pokud jde o nakládání s majetkem nebo o řízení této účetní jednotky, nebo

2. výkonu jednotného řízení této účetní jednotky, jedná-li se o vztahy vzniklé na základě smlouvy uzavřené s účetní jednotkou nebo na základě zakladatelské či společenské smlouvy nebo stanov účetní jednotky nebo skládají-li se správní, řídicí či dozorčí orgány této účetní jednotky a jedné nebo více jiných účetních jednotek, ve kterých nevykonává vliv, převážně ze stejných osob vykonávajících funkci během účetního období až do sestavení konsolidované účetní závěrky.

(3) Konsolidující účetní jednotka nemá povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku, pokud konsolidující účetní jednotka ovládá pouze konsolidované účetní jednotky, jež jsou jednotlivě i v úhrnu nevýznamné, nebo její konsolidované účetní jednotky mohou být vyloučeny z konsolidace podle odstavce 2.

(4) Pro zahrnutí účetních jednotek pod společným vlivem do položek konsolidované účetní závěrky se přiměřeně použijí ustanovení odstavců 2 a 3.

(5) Účetní jednotky přidružené nemusejí být vykázány v položkách konsolidované účetní závěrky, je-li podíl konsolidující účetní jednotky na vlastním kapitálu účetní jednotky přidružené nevýznamný.

§ 22aa

(1) Konsolidující účetní jednotka nemá povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku, pokud je současně konsolidovanou účetní jednotkou zahrnutou do konsolidačního celku jiné konsolidující osoby, která je konsolidující účetní jednotkou nebo konsolidující zahraniční osobou řídící se právem členského státu Evropské unie (dále jen „jiná konsolidující účetní jednotka“), za předpokladu, že tato jiná konsolidující účetní jednotka drží

a) veškeré podíly konsolidující účetní jednotky; k akciím nebo podílům drženým členy správního, řídicího nebo dozorčího orgánu na základě zvláštních právních předpisů, stanov nebo společenské smlouvy se nepřihlíží,

b) alespoň 90 % podílů konsolidující účetní jednotky a nesestavení konsolidované účetní závěrky schválili ostatní akcionáři nebo společníci konsolidující účetní jednotky, nebo

c) méně než 90 % podílů konsolidující účetní jednotky a ostatní akcionáři nebo společníci držící určitý podíl v konsolidující účetní jednotce nepožádali nejpozději 6 měsíců před koncem účetního období o sestavení konsolidované účetní závěrky konsolidující účetní jednotky; tento podíl činí celkem alespoň 10 %.

(2) Podle odstavce 1 se postupuje, pokud jsou současně splněny tyto podmínky:

a) konsolidující účetní jednotka a všechny jí konsolidované účetní jednotky jsou konsolidovány v konsolidované účetní závěrce konsolidačního celku jiné konsolidující účetní jednotky,

b) konsolidovaná účetní závěrka podle písmene a) a konsolidovaná výroční zpráva jsou sestaveny jinou konsolidující účetní jednotkou a jsou ověřeny auditorem podle práva státu, kterým se tato jiná konsolidující účetní jednotka řídí,

c) konsolidovanou účetní závěrku podle písmene a) a konsolidovanou výroční zprávu podle písmene b) a zprávu auditora odpovědného za ověření této konsolidované účetní závěrky a konsolidované výroční zprávy konsolidující účetní jednotka zveřejní podle § 21a zákona; tyto účetní záznamy musí být zveřejněny v českém jazyce a

d) příloha v účetní závěrce konsolidující účetní jednotky obsahuje název a sídlo jiné konsolidující účetní jednotky, která konsolidovanou účetní závěrku podle písmene a) sestavila, a důvody nevytvoření konsolidačního celku.

(3) Požaduje-li se sestavení konsolidované účetní závěrky a konsolidované výroční zprávy pro účely informování zaměstnanců nebo jejich zástupců podle zvláštního právního předpisu anebo na žádost správních orgánů nebo soudu pro jejich potřeby, postup podle odstavců 1 a 2 se nepoužije.

(4) Účetní jednotky stanovené v § 19a odstavce 1 až 3 nepoužijí.

§ 22b

(1) Konsolidující účetní jednotka je povinna včas sdělit účetním jednotkám uvedeným v § 22 odst. 3, že budou konsolidovány. Současně jim sdělí informaci o vymezení konsolidačního celku a určí, které účetní záznamy a ostatní dokumenty jsou povinny tyto účetní jednotky poskytnout konsolidující účetní jednotce pro sestavení konsolidované účetní závěrky.

(2) Konsolidující účetní jednotka je povinna vyhotovit konsolidovanou výroční zprávu a zajistit její ověření auditorem; předmět ověření je stanoven zákonem upravujícím činnost auditorů. Povinnosti podle § 22 odst. 2 a 3 a podle odstavce 1 platí obdobně v souvislosti s povinností vyhotovit konsolidovanou výroční zprávu. Konsolidovanou výroční zprávou se rozumí výroční zpráva, která obsahuje informace o konsolidačním celku, účetních jednotkách pod společným vlivem a účetních jednotkách přidružených. Jsou-li obsahem konsolidované výroční zprávy i všechny informace o konsolidující účetní jednotce, které musí obsahovat výroční zpráva, nemusí tato konsolidující účetní jednotka vyhotovovat výroční zprávu. Nestanoví-li se dále jinak, ustanovení tohoto zákona týkající se výroční zprávy se použijí i pro konsolidovanou výroční zprávu.

§ 23

(1) Konsolidující účetní jednotka je povinna pro sestavení konsolidované účetní závěrky použít metody

a) plné konsolidace,

b) poměrné konsolidace, nebo

c) konsolidace ekvivalencí (protihodnotou).

(2) Konsolidovaná účetní závěrka se sestavuje ke konci rozvahového dne konsolidující účetní jednotky.

(3) Účetní závěrky konsolidující účetní jednotky a jí konsolidovaných účetních jednotek a účetních jednotek pod společným vlivem použité pro sestavení konsolidované účetní závěrky sestavují tyto účetní jednotky v zásadě ke stejnému okamžiku. Předchází-li rozvahový den poslední účetní závěrky některé z konsolidovaných účetních jednotek a účetních jednotek pod společným vlivem o více jak 3 měsíce rozvahový den podle odstavce 2, jsou pro sestavení konsolidované účetní závěrky použity jimi sestavené účetní závěrky podle § 19 odst. 3 ke konci rozvahového dne konsolidující účetní jednotky. V případě účetních jednotek, které provozují činnost pojištění nebo zajištění podle zvláštních právních předpisů, může uvedená doba činit až 6 měsíců.

(4) Délka účetního období při konsolidaci účetní závěrky musí být stejná. Dojde-li v průběhu účetního období ke změnám ve vymezení účetních jednotek, které mají povinnost podrobit se sestavení konsolidované účetní závěrky podle § 22 odst. 3, musí být tato informace uvedena v příloze v konsolidované účetní závěrce.

§ 23a

Použití mezinárodních účetních standardů v konsolidaci

(1) Konsolidující účetní jednotka, která je emitentem investičních cenných papírů přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu, použije pro sestavení konsolidované účetní závěrky mezinárodní účetní standardy.

(2) Konsolidující účetní jednotky neuvedené v odstavci 1 mohou pro sestavení konsolidované účetní závěrky použít mezinárodní účetní standardy.

§ 23b

Účetní výkazy za Českou republiku

(1) Na sestavování účetních výkazů za Českou republiku se ustanovení § 22 až 22b, § 23 odst. 1 až 4 a § 23a nevztahují.

(2) Za Českou republiku se sestavují roční účetní výkazy k poslednímu dni kalendářního roku v tomto členění:

- a) souhrnný výkaz majetku a závazků státu,
- b) souhrnný výkaz nákladů a výnosů státu,
- c) výkaz peněžních toků,
- d) příloha.

(3) K účetním výkazům za Českou republiku musí být připojen podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky, která tyto účetní výkazy sestavila.

(4) Účetní jednotky zahrnuté do konsolidačního celku Česká republika a dílčích konsolidačních celků státu jsou povinny poskytnout svoji účetní závěrku a veškeré ostatní účetní záznamy potřebné pro sestavení účetních výkazů za Českou republiku a účetních výkazů za dílčí konsolidační celky státu podle prováděcích právních předpisů.

(5) Podmínky způsobu sestavení ročních účetních výkazů a mezitímních účetních výkazů za Českou republiku, zejména vymezení konsolidačního celku Česká republika a dílčích konsolidačních celků státu, podmínky významnosti pro zahrnutí do konsolidačního celku Česká republika a do dílčích konsolidačních celků státu, pravidla konsolidace, včetně pravidel pro přenos účetních záznamů v technické formě, a dále způsob a rozsah použití metod konsolidace a určení odchylek stanoví prováděcí právní předpisy.

ČÁST ČTVRTÁ

Způsoby oceňování

§ 24

(1) Účetní jednotky jsou povinny oceňovat majetek nebo jeho části a závazky způsoby podle tohoto zákona.

(2) Účetní jednotky oceňují majetek a závazky

- a) k okamžiku uskutečnění účetního případu způsoby podle § 25,
- b) ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se účetní závěrka sestavuje, způsoby podle § 27; rovněž toto ocenění je povinna zaznamenat v účetních knihách, (dále jen "okamžik ocenění"). Ustanovení tohoto zákona o oceňování majetku a závazků se použije přiměřeně i pro oceňování jiných aktiv a pasiv.

(3) Při nabytí více než jedné složky majetku převodem či přechodem, pokud nelze jednotlivé složky majetku ocenit postupem podle § 25, ocení účetní jednotka jednotlivé složky majetku

- a) při nabytí obchodního závodu, pobočky nebo jiné části obchodního závodu, a to i při přeměně s výjimkou změny právní formy

1. oceněním jednotlivých složek majetku vedeného v účetnictví účetní jednotky, ze které bylo právo k obchodnímu závodu, pobočce nebo jiné části obchodního závodu převedeno nebo přešlo, nebo

2. oceněním jednotlivých složek majetku podle zvláštního právního předpisu,

b) v ostatních případech poměrným rozúčtováním celkové pořizovací ceny nebo reprodukční pořizovací ceny.

(4) Při pořízení souboru hmotných movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, které slouží jednotnému účelu, popřípadě u dalších souborů stanovených prováděcím právním předpisem, se ocení soubor jako celek.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví případy a okamžiky účtování o ocenění jmění při přeměnách. Tento předpis dále stanoví účetní metodu oceňování majetku podle odstavců 3 a 4 včetně možností použití způsobu oceňování podle odstavce 3 písm. a) bodu 1 v případě přeshraniční přeměny, vkladu nebo prodeji obchodního závodu, pobočky nebo jiné části obchodního závodu.

(6) Majetek a závazky vyjádřené v cizí měně přepočítávají účetní jednotky na českou měnu kurzem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou, a to k okamžiku ocenění

a) podle odstavce 2 písm. a), nebo

b) podle odstavce 2 písm. b), a to pouze majetek a závazky uvedené v § 4 odst. 12.

V případě nákupu nebo prodeje cizí měny za českou měnu lze k okamžiku ocenění použít kurzu, za který byly tyto hodnoty nakoupeny nebo prodány.

(7) Pro účely ocenění podle odstavce 2 písm. a) může účetní jednotka použít pro přepočet cizí měny na českou měnu pevný kurs, kterým se rozumí kurs stanovený vnitřním předpisem účetní jednotky na základě kursu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou, používaný účetní jednotkou po předem stanovenou dobu. Stanovená doba nesmí přesáhnout účetní období. Jako kurs devizového trhu, na jehož základě se pevný kurs stanoví, použije účetní jednotka kurs devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou k prvnímu dni období, pro které je pevný kurs používán. Při používání pevného kursu může účetní jednotka tento kurs změnit svým vnitřním předpisem i v průběhu stanovené doby; v případech vyhlášení devalvace i revalvace české koruny musí být pevný kurs změněn vždy.

(8) Ustanovení odstavce 7 se nevztahuje na účetní jednotky, které k výkonu činnosti potřebují podle zvláštních právních předpisů bankovní licenci, povolení k výkonu činnosti obchodníka s cennými papíry, povolení ke vzniku investiční společnosti nebo investičního fondu, povolení ke vzniku a činnosti penzijního fondu, povolení k činnosti penzijní společnosti, povolení působit jako družstevní záložna, povolení k provozování pojišťovací nebo zajišťovací činnosti. Dále se ustanovení odstavce 7 nevztahuje na Českou národní banku, Českou kancelář pojistitelů a zdravotní pojišťovny.

(9) V případě cizí měny, u které se nevyhlašuje kurs devizového trhu denně, použije účetní jednotka pro její přepočet

a) kurs mezibankovního trhu pro tuto měnu k USD nebo EUR a kurs devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou pro USD nebo EUR ke stejnému dni, nebo

b) poslední známý kurs vyhlášený či zveřejněný Českou národní bankou; tento postup nepoužijí účetní jednotky, na které se nevztahuje ustanovení odstavce 7.

§ 25

(1) Z jednotlivých složek majetku a závazků se oceňují

a) hmotný majetek kromě zásob, s výjimkou hmotného majetku vytvořeného vlastní činností pořizovacími cenami,

b) hmotný majetek kromě zásob vytvořený vlastní činností vlastními náklady,

c) zásoby, s výjimkou zásob vytvořených vlastní činností pořizovacími cenami,

d) zásoby vytvořené vlastní činností vlastními náklady,

e) peněžní prostředky a ceniny jejich jmenovitými hodnotami,

f) podíly, cenné papíry a deriváty pořizovacími cenami,

g) pohledávky při vzniku jmenovitou hodnotou; při nabytí za úplatu nebo vkladem pořizovací cenou; závazky jmenovitou hodnotou,

h) nehmotný majetek kromě pohledávek, s výjimkou nehmotného majetku vytvořeného vlastní činností pořizovacími cenami,

i) nehmotný majetek kromě pohledávek vytvořený vlastní činností vlastními náklady,

j) příchovky zvířat vlastními náklady,

k) kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní hodnoty a církevní stavby, pokud není známa jejich pořizovací cena, ve výši 1 Kč,

l) majetek v případech bezúplatného nabytí, s výjimkou majetku uvedeného pod písmenem e), anebo majetek v případech, kdy vlastní náklady na jeho vytvoření vlastní činností nelze zjistit, a ostatní majetek, který není uveden pod písmeny a) až k), reprodukční pořizovací cenou.

(2) Jiná aktiva a jiná pasiva, o kterých účtují vybrané účetní jednotky účetními zápisy v knihách podrozvahových účtů, se v případě skutečností, o kterých účetní jednotky účtují v souvislosti s budoucím přírůstkem nebo úbytkem majetku nebo jiného aktiva, závazku nebo jiného pasiva, ke kterému může dojít na základě stanovené podmínky nebo podmínek, oceňují předpokládanou výši ocenění této složky majetku či jiného aktiva nebo závazku či jiného pasiva.

(3) Účetní jednotky při oceňování ke konci rozvahového dne zahrnují jen zisky, které byly k rozvahovému dni dosaženy, a berou v úvahu všechna předvídatelná rizika a možné ztráty, které se týkají majetku a závazků a jsou jim známy do okamžiku sestavení účetní závěrky, jakož i všechna snížení hodnoty bez ohledu na to, zda je výsledkem hospodaření účetního období zisk nebo ztráta.

(4) U stejného druhu zásob a cenných papírů se za způsob ocenění podle odstavce 1 považuje i ocenění cenou, která vyplyne z ocenění jejich úbytků cenou zjištěnou váženým aritmetickým průměrem nebo způsobem, kdy první cena pro ocenění přírůstku majetku se použije jako první cena pro ocenění úbytku majetku.

(5) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) pořizovací cenou cena, za kterou byl majetek pořízen a náklady s jeho pořízením související,

b) reprodukční pořizovací cenou cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje,

c) vlastními náklady u zásob vytvořených vlastní činností přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost, popřípadě i přiřaditelné nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě nebo k jiné činnosti; do přímých nákladů se zahrnuje pořizovací cena materiálu a jiných spotřebovaných výkonů a další náklady, které vzniknou v přímé souvislosti s danou výrobou nebo jinou činností,

d) vlastními náklady u hmotného majetku kromě zásob a u nehmotného majetku kromě pohledávek vytvořeného vlastní činností přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost, popřípadě i přiřaditelné nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti, vymezené v souladu s účetními metodami; do přímých nákladů se zahrnuje pořizovací cena materiálu a jiných spotřebovaných výkonů a další náklady, které vzniknou v přímé souvislosti s danou výrobou nebo jinou činností.

(6) V případě majetku podle odstavce 1 písm. l) se reprodukční pořizovací cena nepoužije v případě bezúplatné změny příslušnosti k hospodaření s majetkem státu nebo svěření majetku do správy podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla územních samosprávných celků, výpůjčky nebo bezúplatného převodu nebo přechodu majetku mezi vybranými účetními jednotkami; v těchto případech účetní jednotka při ocenění majetku navazuje na výši ocenění v účetnictví účetní jednotky, která o tomto majetku naposledy účtovala.

§ 26

(1) Pokud se při inventarizaci zásob zjistí, že jejich prodejní cena snížená o náklady spojené s prodejem je nižší, než cena použitá pro jejich ocenění v účetnictví, zásoby se ocení v účetnictví a v účetní závěrce touto nižší cenou.

(2) Pokud se při inventarizaci zjistí, že hodnota závazků je vyšší, popřípadě i nižší než jejich výše v účetnictví, uvedou se závazky v účetnictví a v účetní závěrce v tomto zjištěném ocenění.

(3) Ustanovení o oceňování podle § 25 odst. 3 vyjadřují rezervy, opravné položky a odpisy majetku. Rezervy jsou určeny k pokrytí závazků nebo nákladů, jejichž povaha je jasně definována a u nichž je k rozvahovému dni buď pravděpodobné, že nastanou, nebo jisté, že nastanou, ale není jistá jejich výše nebo okamžik jejich vzniku. K rozvahovému dni musí rezerva představovat nejlepší odhad nákladů, které pravděpodobně nastanou, nebo v případě závazků částku, která je zapotřebí k vypořádání. Rezervy nesmějí být použity k úpravám hodnot aktiv. Rezervami se dále rozumí jiné rezervy podle zvláštních právních předpisů. Opravnými položkami se vyjadřuje přechodné snížení hodnoty majetku; odpisy majetku vyjadřují trvalé snížení jeho hodnoty.

(4) Účetní jednotky, které nejsou založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, uplatňují ustanovení odstavců 1 až 3 v souladu s účetními metodami.

§ 27

(1) Z jednotlivých složek majetku a závazků k okamžiku ocenění podle § 24 odst. 2 písm. b) se reálnou hodnotou oceňují

a) cenné papíry, s výjimkou cenných papírů držených do splatnosti, dluhopisů neurčených účetní jednotkou k obchodování, cenných papírů představujících účast v ovládané osobě nebo v osobě pod podstatným vlivem a cenných papírů emitovaných účetní jednotkou,

b) deriváty,

c) technické rezervy, jejichž výše se vypočítává s použitím metod jejich výpočtu podle § 4 odst. 8 u účetních jednotek, které provozují činnost pojištění nebo zajištění podle zvláštních právních předpisů, kromě veřejného zdravotního pojištění,

d) majetek a závazky v případech, kdy ocenění reálnou hodnotou ukládá zvláštní právní předpis,

e) ty části majetku a závazků, které jsou zajištěny deriváty a v rámci systému zajištění v reálných hodnotách se považují za zajištěnou položku,
f) pohledávky, které účetní jednotka nabyla a určila k obchodování,
g) povinnosti vrátit cenné papíry, které účetní jednotka zcizila a do okamžiku ocenění je nezískala zpět,

h) u vybraných účetních jednotek majetek určený k prodeji s výjimkou zásob.

(2) Majetek uvedený v odstavci 1 písm. a) až h) lze ocenit reálnou hodnotou i častěji než k okamžiku uvedenému v odstavci 1.

(3) Pro účely tohoto zákona se jako reálná hodnota použije

a) tržní hodnota, popřípadě tržní hodnota odvozená z tržní hodnoty jednotlivých složek aktiv a pasiv, nelze-li tržní hodnotu pro některé aktivum nebo pasivum zjistit, ale lze ji zjistit pro jednotlivé složky nebo podobné aktivum či pasivum,

b) hodnota vyplývající z obecně uznávaných oceňovacích modelů a technik, pokud tyto oceňovací modely a techniky zajišťují přijatelný odhad tržní hodnoty,

c) ocenění kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce, není-li tržní hodnota k dispozici nebo tato nedostatečně představuje reálnou hodnotu; metody ocenění použité při kvalifikovaném odhadu nebo posudku znalce musí zajistit přiměřené přiblížení se k tržní hodnotě,

d) ocenění stanovené podle zvláštních právních předpisů, nelze-li postupovat podle písmen a) až c).

(4) Tržní hodnotou se rozumí hodnota, která je vyhlášena na evropském regulovaném trhu nebo na zahraničním trhu obdobném regulovanému trhu. Účetní jednotka pro oceňování podle tohoto zákona použije tržní hodnotu, která je vyhlášena k okamžiku ne pozdějšímu, než je okamžik ocenění [§ 24 odst. 2 písm. b)], a nejvíce se blížícímu okamžiku ocenění. Pokud je majetek přijat k obchodování na regulovaném trhu, rozumí se tržní hodnotou závěrečná cena vyhlášená na regulovaném trhu v pracovní den, ke kterému se ocenění provádí. V případě, že majetek není přijat k obchodování na regulovaném trhu a je přijat k obchodování na zahraničním regulovaném trhu, nebo na zahraničním trhu obdobném regulovanému trhu, rozumí se tržní hodnotou nejvyšší cena ze závěrečných cen, které bylo dosaženo na zahraničních regulovaných trzích, nebo na zahraničních trzích obdobných regulovanému trhu v pracovní den, ke kterému se ocenění provádí. Pokud v den, ke kterému se ocenění provádí, uvedené trhy nepracují, použije se cena vyhlášená na nich poslední pracovní den, který předchází okamžiku ocenění; není-li známa ani tato cena, postupuje se dále podle věty druhé.

(5) V případech oceňování reálnou hodnotou se použije ustanovení § 25 odst. 3 přiměřeně a o oceňovacích rozdílech z tohoto ocenění účetní jednotky účtují v souladu s účetními metodami.

(6) Není-li objektivně možné stanovit reálnou hodnotu, považuje se za tuto hodnotu ocenění způsoby podle § 25. Způsoby podle § 25 se ocení i majetek a závazky neuvedené v odstavci 1, není-li dále stanoveno jinak. Dluhopisy a ostatní cenné papíry s pevným výnosem, na něž se nevztahuje ustanovení odstavce 1, se ocení ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka, pořizovací cenou zvýšenou nebo sníženou o úrokové výnosy nebo náklady; zahrnuje-li ocenění pohledávek uvedené výnosy nebo náklady, může být zvýšeno nebo sníženo stejným způsobem. Podíl, který představuje účast v ovládané osobě nebo v osobě pod podstatným vlivem, může být oceněn ekvivalencí (protihodnotou); použije-li účetní jednotka uvedený způsob ocenění, je povinna jej použít pro ocenění všech takových podílů.

(7) Oceňování podle odstavců 1 až 6 se nepoužije na mikro účetní jednotky; to neplatí pro

a) obchodníky s cennými papíry a pobočky zahraničních obchodníků s cennými papíry,

b) platební instituce, pobočky zahraničních platebních institucí, instituce elektronických peněz a pobočky zahraničních institucí elektronických peněz,

c) investiční společnosti a fondy podle zákona o investičních společnostech a investičních fondech a

d) fondy podle zákona upravujícího důchodové spoření nebo doplňkové penzijní spoření.

§ 28

(1) Účetní jednotky, které mají vlastnické nebo jiné právo k majetku, anebo které hospodaří s majetkem státu nebo s majetkem územních samosprávných celků, není-li dále stanoveno jinak, o něm účtují a odpisují v souladu s účetními metodami. V případech smlouvy o výpůjčce po dobu zajištění závazků převodem práva nebo v případech, kdy se vlastnické právo k movitým věcem s výjimkou cenných papírů nabývá na základě projevu vůle jiným způsobem než převzetím věci, jakož i v dalších případech stanovených zvláštními právními předpisy nebo prováděcími právními předpisy, o majetku účtují a odpisují jej účetní jednotky, které jej používají. Majetek nebo jeho části vymezený zvláštními právními předpisy nebo prováděcími právními předpisy se neodpisuje.

(2) Majetek uvedený v odstavci 1 odpisuje účetní jednotka, která jej úplatně nebo bezúplatně poskytuje jiné osobě k užívání zejména na základě smlouvy o nájmu nebo smlouvy o výpůjčce; ustanovení odstavce 1 týkající se smlouvy o výpůjčce tím nejsou dotčena.

(3) Majetek uvedený v odstavci 1 odpisuje účetní jednotka, která jej poskytuje jiné osobě k užívání na základě smlouvy o finančním leasingu, kterým se pro účely tohoto zákona rozumí poskytnutí majetku za úplatu do užívání, jestliže je uživatel oprávněn nebo povinen v průběhu užívání nebo po jeho ukončení nabýt vlastnické právo k poskytnutému majetku.

(4) Majetek uvedený v odstavci 1 odpisuje nájemce nebo pachtýř, pouze pokud je oprávněn o tomto majetku účtovat a odpisovat jej na základě smlouvy o pachtu obchodního závodu nebo části obchodního závodu.

(5) Účetní jednotka, která majetek uvedený v odstavci 1 úplatně nebo bezúplatně užívá a provede na tomto majetku technické zhodnocení na svůj účet, účtuje o tomto technickém zhodnocení a odpisuje jej v souladu s účetními metodami.

(6) Účetní jednotky uvedené v odstavci 1 jsou povinny sestavovat odpisový plán, na jehož podkladě provádějí odpisování majetku v průběhu jeho používání. Uvedený majetek se odpisuje jen do výše jeho ocenění v účetnictví.

(7) Jsou-li náklady na vývoj vykazovány v aktivech rozvahy, je jakékoli vyplácení podílů na zisku zakázáno, ledaže disponibilní zdroje, z nichž lze jinak vyplácet podíly na zisku a nerozdělený zisk minulých období, jsou nejméně rovny neodepsané části nákladů na vývoj.

ČÁST PÁTÁ

Inventarizace majetku a závazků

§ 29

(1) Účetní jednotky inventarizací zjišťují skutečný stav veškerého majetku a závazků a ověřují, zda zjištěný skutečný stav odpovídá stavu majetku a závazků v účetnictví a zda nejsou dány důvody pro účtování o položkách podle § 25 odst. 3. Inventarizaci účetní jednotky provádějí k okamžiku, ke kterému sestavují účetní závěrku jako řádnou nebo mimořádnou (dále jen "periodická inventarizace"). V případech uvedených v odstavci 2 účetní jednotky mohou provádět inventarizaci i v průběhu účetního období (dále jen "průběžná inventarizace"). Ustanovení o provádění inventarizací podle zvláštních právních předpisů nejsou tímto dotčena.

(2) Průběžnou inventarizaci mohou účetní jednotky provádět pouze u zásob, u nichž účtují podle druhů nebo podle míst jejich uložení nebo hmotně odpovědných osob, a dále u dlouhodobého hmotného movitého majetku, jenž vzhledem k funkci, kterou plní v účetní jednotce, je v soustavném pohybu a nemá stálé místo, kam náleží. Termín této inventarizace si stanoví sama účetní jednotka. Každý druh zásob a uvedeného hmotného majetku musí být takto inventarizován alespoň jednou za účetní období.

(3) Účetní jednotky jsou povinny prokázat provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků po dobu 5 let po jejím provedení.

(4) Požadavky na organizační zajištění a způsob provedení inventarizace u vybraných účetních jednotek, včetně bližších podmínek inventarizace položek jiných aktiv a jiných pasiv stanoví prováděcí právní předpis.

§ 30

(1) Účetní jednotky zjišťují při inventarizaci skutečné stavy majetku a závazků a zaznamenávají je v inventurních soupisech. Tyto stavy zjišťují

a) fyzickou inventurou u majetku, u kterého lze vizuálně zjistit jeho existenci, nebo

b) dokladovou inventurou u závazků a majetku, u kterého nelze vizuálně zjistit jeho existenci, a to včetně jiných aktiv, jiných pasiv a skutečností účtovaných v knize podrozvahových účtů.

(2) Účetní jednotky při inventarizaci postupují tak, že provádějí jednu nebo více inventur a ověřují, zda zjištěný skutečný stav odpovídá stavu v účetnictví.

(3) Účetní jednotky mohou při fyzické inventuře zjišťovat skutečný stav majetku počítáním, měřením, vážením a dalšími obdobnými způsoby, případně mohou využívat účetní záznamy, které prokazují jeho existenci.

(4) Při periodické inventarizaci mohou účetní jednotky při zjišťování skutečného stavu stanovit den, ke kterému skutečný stav zjišťují a který předchází rozvahovému dni (dále jen „rozhodný den“), a mohou dokončit zjišťování skutečného stavu podle účetních záznamů, které prokazují přírůstky a úbytky majetku a závazků, které nastaly mezi tímto dnem a rozvahovým dnem.

(5) Při průběžné inventarizaci se odstavec 4 použije obdobně.

(6) Účetní jednotky při periodické inventarizaci

a) mohou zahájit inventuru nejdříve čtyři měsíce před rozvahovým dnem,

b) ukončí inventuru nejpozději dva měsíce po rozvahovém dni.

(7) Inventurní soupisy jsou průkazné účetní záznamy, které musí obsahovat

a) skutečnosti podle odstavce 1, a to tak, aby bylo možno zjištěný majetek a závazky též jednoznačně určit,

- b)** podpisový záznam osoby odpovědné za zjištění skutečností podle písmene a) a podpisový záznam osoby odpovědné za provedení inventury,
 - c)** způsob zjišťování skutečných stavů,
 - d)** ocenění majetku a závazků při periodické inventarizaci k rozvahovému dni nebo i k rozhodnému dni, pokud jej účetní jednotka stanovila,
 - e)** ocenění majetku při průběžné inventarizaci ke dni ukončení inventury nebo i k rozhodnému dni, pokud jej účetní jednotka stanovila,
 - f)** okamžik, ke kterému se sestavuje účetní závěrka,
 - g)** rozhodný den, pokud jej účetní jednotka stanovila,
 - h)** okamžik zahájení a okamžik ukončení inventury.
- (8)** Při průběžné inventarizaci mohou být inventurní soupisy podle odstavce 7 nahrazeny průkazným účetním záznamem o provedení fyzické inventury a o vyúčtování inventarizačních rozdílů.
- (9)** Pro inventarizaci kulturních památek, sbírek muzejní povahy a archeologických nálezů se ustanovení odstavců 1 až 8 použijí pouze v rozsahu, v jakém je účetní jednotka schopna zajistit inventarizaci tohoto majetku společně s plněním zvláštních povinností o zjišťování skutečného stavu tohoto majetku. Požadavky na organizační zajištění a způsob provedení inventarizace kulturních památek, sbírek muzejní povahy a archeologických nálezů stanoví prováděcí právní předpis.
- (10)** Inventarizačními rozdíly se rozumí rozdíly mezi skutečným stavem a stavem v účetnictví, které nelze prokázat způsobem stanoveným tímto zákonem, kdy
- a)** skutečný stav je nižší než stav v účetnictví a rozdíl se označuje jako manko, popřípadě schodek u peněžních hotovostí a cenin, nebo
 - b)** skutečný stav je vyšší než stav v účetnictví a rozdíl se označuje jako přebytek.
- (11)** Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků.
- (12)** Ustanovení týkající se inventarizace majetku a závazků se použijí i pro inventarizaci jiných aktiv a jiných pasiv, včetně skutečností účtovaných v knize podrozvahových účtů.

ČÁST ŠESTÁ

Úschova účetních záznamů

§ 31

- (1)** Účetní jednotky jsou povinny uschovávat účetní záznamy pro účely vedení účetnictví po dobu stanovenou v odstavci 2 nebo 3. Nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro nakládání s nimi zvláštní právní předpisy.
- (2)** Účetní záznamy se uschovávají, pokud v § 32 není stanoveno jinak,
- a)** účetní závěrka a výroční zpráva po dobu 10 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají,
 - b)** účetní doklady, účetní knihy, odpisové plány, inventurní soupisy, účtový rozvrh, přehledy po dobu 5 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají,
 - c)** účetní záznamy, kterými účetní jednotky dokládají vedení účetnictví (§ 33), po dobu 5 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají.
- (3)** Povinnosti spojené s uschováním účetních záznamů, jakož i povinnosti podle § 33 odst. 3 přecházejí u účetních jednotek uvedených v
- a)** § 1 odst. 2 písm. a) až c) na právního nástupce této účetní jednotky, a není-li ho, na likvidátora či insolvenčního správce nebo jinou osobu podle zvláštních právních předpisů,
 - b)** § 1 odst. 2 písm. d) až h) v případě úmrtí na dědice, převezme-li věci, práva či jiné majetkové hodnoty, náležející k účetní jednotce; případně-li dědictví nebo jeho část zahrnující věci, práva či jiné majetkové hodnoty, které náleží k účetní jednotce, státu, přecházejí uvedené povinnosti na příslušnou organizační složku státu, která vyrozumí státní archiv.
- (4)** V případech, které nejsou uvedeny v odstavci 3, je povinna účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. a) a c) před svým zánikem a účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. b), d) až l) před zánikem povinnosti vést účetnictví zajistit povinnosti spojené s uschováním účetních záznamů a o způsobu tohoto zajištění prokazatelně informovat státní archiv.

§ 32

- (1)** Použijí-li účetní jednotky účetní záznamy i pro jiný účel než uvedený v § 31 odst. 1, a to zejména pro účely trestního řízení, opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, správního řízení, občanského soudního řízení, daňového řízení, výběru archiválií ve skartačním řízení nebo mimo něj, nebo pro účely sociálního zabezpečení, veřejného zdravotního pojištění anebo pro účely ochrany autorských práv, postupují po uplynutí dob úschovy uvedených v § 31 odst. 2 dále tak, aby byly zajištěny požadavky vyplývající z jejich použití pro uvedené účely; v případě, kdy účetní jednotky použijí účetní záznamy k těmto účelům, platí všechna ustanovení tohoto zákona týkající se účetních záznamů obdobně.

(2) Účetní jednotka může jako účetní záznamy použít zejména mzdové listy, daňové doklady nebo jinou dokumentaci vyplývající ze zvláštních právních předpisů. Takto použitá dokumentace musí splňovat požadavky kladené tímto zákonem na účetní záznamy. Tuto dokumentaci uschovávají účetní jednotky po dobu stanovenou v § 31 odst. 2 podle toho, jakou funkci plní při vedení účetnictví, nejde-li o případ podle odstavce 1.

(3) Pokud záruční lhůta nebo reklamační řízení je delší než lhůta podle § 31 odst. 2, uschovává účetní jednotka doklady a jiné účetní záznamy po dobu, po kterou tato lhůta běží nebo toto řízení trvá; pokud se účetní záznam vztahuje k nezaplacené pohledávce či nesplněnému závazku ve lhůtě podle § 31 odst. 2, uschovává účetní jednotka tento účetní záznam do konce prvního účetního období následujícího po účetním období, v němž došlo k zaplacení pohledávky nebo ke splnění závazku.

(4) Knihy analytické evidence pohledávek a závazků, účetní doklady a jiné účetní písemnosti, které vyplývají z přímého styku s cizinou z doby před 1. lednem 1949, a účetní závěrku vztahující se k převodu majetku na jiné právnícké nebo fyzické osoby provedenému podle zvláštních právních předpisů uschovávají účetní jednotky, dokud ministerstvo nedá samo nebo na žádost účetní jednotky souhlas k vyřazení těchto písemností.

ČÁST SEDMÁ

ZPRÁVA O PLATBÁCH ORGÁNŮM SPRÁVY ČLENSKÉHO STÁTU EVROPSKÉ UNIE NEBO TŘETÍ ZEMĚ

§ 32a

Rozsah působnosti

(1) Zprávu o platbách orgánům správy členského státu Evropské unie nebo třetí země (dále jen „zpráva o platbách“) sestavuje k rozvahovému dni velká účetní jednotka, včetně subjektu veřejného zájmu, s výjimkou vybrané účetní jednotky, činná v těžebním průmyslu, která vykonává jakoukoli činnost související s průzkumem, vyhledáváním, objevováním, rozvojem a těžbou ložisek nerostů, ropy, zásob zemního plynu či jiných látek v souladu s příslušným nařízením Evropské unie³⁹), a velká účetní jednotka, včetně subjektu veřejného zájmu, s výjimkou vybrané účetní jednotky, činná v odvětví těžby dřeva v původních lesích, která vyvíjí činnosti uvedené v příslušném nařízení Evropské unie⁴⁰).

(2) Zpráva podle odstavce 1 se sestavuje v českém jazyce a hodnotové údaje v této zprávě se uvádějí v jednotkách české měny.

(3) Povinnost sestavovat zprávu podle odstavce 1 se nevztahuje na účetní jednotku, která je konsolidovanou účetní jednotkou nebo konsolidující účetní jednotkou, která je současně konsolidovanou účetní jednotkou konsolidačního celku jiné konsolidující osoby, pokud jsou splněny tyto podmínky:

a) konsolidující účetní jednotka nebo jiná konsolidující osoba se řídí právem České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie a

b) platby odváděné touto účetní jednotkou orgánům správy členského státu Evropské unie nebo třetí země jsou zahrnuty do konsolidované zprávy, kterou sestavuje konsolidující účetní jednotka nebo jiná konsolidující osoba v souladu s § 32c nebo obdobným předpisem jiného členského státu Evropské unie.

(4) Orgánem správy se rozumí pro účely této části zákona jakýkoli ústřední, regionální či místní orgán správy členského státu nebo třetí země; zahrnuje rovněž jakýkoli útvar bez právní osobnosti, agenturu nebo osobu, ve které tento orgán správy uplatňuje rozhodující vliv.

(5) Projektem se rozumí provozní činnosti, které jsou upraveny jedinou smlouvou, licencí, ujednáním o nájmu, koncesí nebo podobnými právními dohodami a které představují základ pro platební závazky vůči orgánům správy uvedeným v odstavci 4; je-li však více takových dohod zásadním způsobem provázáno, považuje se za projekt takový soubor dohod.

(6) Platbou se rozumí částka, která byla uhrazena, ať už formou peněžitého či nepeněžitého plnění, za činnosti uvedené v odstavci 1, přičemž se jedná o následující

a) část produkce odváděná jako naturální plnění,

b) daň, poplatek a jiné obdobné peněžité plnění placené z výnosů, výroby nebo zisku, s výjimkou spotřební daně, daně z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob nebo daně z prodeje,

c) podíl na zisku,

d) úplata za uzavření smlouvy, objevení ložiska nebo těžební lokality a výrobu nebo těžbu,

e) licenční poplatek, nájemné, plnění za licence a koncese a

f) platba za zlepšení infrastruktury.

§ 32b

Obsah zprávy o platbách

(1) Ve zprávě o platbách se uvedou následující informace týkající se činností uvedených v § 32a odst. 1 za příslušné účetní období:

- a) celková výše plateb, jež byly odvedeny jednotlivým orgánům správy podle § 32a odst. 4,
- b) celková výše plateb v členění podle druhů uvedených v § 32a odst. 6, které byly odvedeny jednotlivým orgánům správy podle § 32a odst. 4,
- c) pokud jsou tyto platby přiřazeny k určitému projektu, celková výše plateb v členění podle druhů uvedených v § 32a odst. 6, které byly odvedeny za každý takový projekt, a celková výše plateb za každý takový projekt.

(2) Ve zprávě o platbách se neuvádí platba, ať již byla provedena jednorázově nebo jako řada souvisejících plateb, jejíž výše za účetní období nepřesahuje částku 2600000 Kč.

(3) Informace o platbách odvedených účetní jednotkou týkající se povinností uložených na úrovni vnitřního útvaru účetní jednotky je možné uvádět na nejnižší možné úrovni vnitřního útvaru účetní jednotky.

(4) Pokud se odvádějí nepeněžitá plnění, uvádí se jejich hodnota, a tam, kde je to vhodné, i objem nepeněžitých plnění. V komentáři ke zprávě účetní jednotka vysvětlí, jak byla tato hodnota určena.

(5) Při uvádění informací o platbách se zohlední věcná podstata než forma dotčené platby nebo činnosti. Platby a činnosti nesmějí být uměle rozdělovány ani slučovány s cílem vyhnout se povinnosti tuto zprávu sestavit.

§ 32c

Konsolidovaná zpráva o platbách

(1) Účetní jednotky uvedené v § 32a odst. 1 sestavují konsolidovanou zprávu o platbách s obsahem podle § 32b, je-li daná konsolidující účetní jednotka povinna sestavovat konsolidovanou účetní závěrku.

(2) Konsolidující účetní jednotka se rovněž považuje za činnou v těžebním průmyslu nebo v odvětví těžby dřeva v původních lesích, je-li v těžebním průmyslu nebo v odvětví těžby dřeva v původních lesích činná některá z jejích konsolidovaných účetních jednotek.

(3) Konsolidovaná zpráva o platbách zahrnuje pouze platby vyplývající z činností v těžebním průmyslu nebo v odvětví těžby dřeva v původních lesích.

(4) Povinnost sestavovat konsolidovanou zprávu o platbách uvedená v odstavci 1 neplatí pro

a) konsolidující účetní jednotku malé nebo střední skupiny, není-li některá účetní jednotka ve skupině subjektem veřejného zájmu, nebo

b) konsolidující účetní jednotku, která je zároveň konsolidovanou účetní jednotkou v některém z členských států.

(5) Účetní jednotky uvedené v § 32a nemusejí být zahrnuty do konsolidované zprávy o platbách, pokud je splněna alespoň jedna z podmínek uvedených v § 22a odst. 2 a 3.

(6) Výjimky podle odstavce 5 se použijí pouze v případě, že je jich využíváno i pro účely sestavení konsolidované účetní závěrky.

§ 32d

Zveřejňování

(1) Zpráva o platbách uvedená v § 32b a konsolidovaná zpráva o platbách uvedená v § 32c se zveřejňuje způsobem podle § 21a.

(2) Zpráva o platbách obsahuje rovněž prohlášení statutárního orgánu nebo jiné odpovědné osoby o tom, že zpráva byla podle jejich nejlepšího vědomí a schopností sestavena a zveřejněna v souladu s požadavky tohoto zákona.

§ 32e

Kritéria rovnocennosti

Účetní jednotky uvedené v § 32a odst. 1, které sestavují a zveřejňují zprávu o platbách v souladu s požadavky státu, který není členským státem Evropské unie, jež byly Evropskou komisí vyhodnoceny jako rovnocenné požadavkům podle této části, jsou osvobozeny od plnění požadavků této části, s výjimkou povinnosti zveřejnit zprávu o platbách konsolidující osoby; zpráva o platbách musí být zveřejněna v českém jazyce.

ČÁST OSMÁ

UVÁDĚNÍ NEFINANČNÍCH INFORMACÍ

§ 32f

Rozsah působnosti

Účetní jednotkou uvádějící nefinanční informace se rozumí

a) velká účetní jednotka, která je obchodní společností a je zároveň subjektem veřejného zájmu, pokud k rozvahovému dni překročí kritérium průměrného počtu 500 zaměstnanců v průběhu účetního období,

b) konsolidující účetní jednotka velké skupiny účetních jednotek, která je zároveň subjektem veřejného zájmu, pokud k rozvahovému dni překročí na konsolidovaném základě kritérium průměrného počtu 500 zaměstnanců v průběhu účetního období.

§ 32g

Nefinanční informace

(1) Účetní jednotka uvádějící nefinanční informace uvede nefinanční informace v rozsahu potřebném k pochopení vývoje účetní jednotky nebo skupiny, její výkonnosti a postavení a dopadů její činnosti a to nefinanční informace týkající se alespoň otázek

a) životního prostředí,

b) sociálních a zaměstnaneckých,

c) respektování lidských práv a

d) boje proti korupci a úplatkařství.

(2) Nefinanční informace podle odstavce 1 se uvádějí v této struktuře:

a) stručný popis obchodního modelu účetní jednotky uvádějící nefinanční informace nebo skupiny,

b) popis opatření, která účetní jednotka uvádějící nefinanční informace nebo skupina ve vztahu k těmto otázkám uplatňuje, včetně uplatňovaných postupů náležité péče; není-li k některé z těchto otázek uplatňováno žádné opatření, uvádí se odůvodnění, z jakého důvodu se opatření v dané otázce neuplatňuje,

c) popis výsledků těchto opatření,

d) popis hlavních rizik souvisejících s těmito otázkami, jež jsou spojeny s činností účetní jednotky uvádějící nefinanční informace nebo skupiny, včetně, přichází-li to u ní v úvahu a je-li to přiměřené, s jejími obchodními vztahy, výrobky nebo službami, které by mohly mít nepříznivé dopady v těchto oblastech, a způsobu, jakým tato účetní jednotka uvádějící nefinanční informace nebo skupina tato rizika řídí,

e) nefinanční klíčové ukazatele výkonnosti, které se vztahují k příslušné podnikatelské činnosti.

(3) Nefinanční informace podle odstavce 1 uvede účetní jednotka uvádějící nefinanční informace ve výroční zprávě nebo v konsolidované výroční zprávě, anebo v samostatné zprávě. Účetní jednotka uvádějící nefinanční informace může pro uvedení těchto informací použít metodiky upravující zveřejňování zpráv o společenské odpovědnosti, a pokud tak učiní, je povinna uvést, ze které metodiky vycházela.

(4) Nefinanční informace podle odstavce 1 obsahují, je-li to možné a účelné, odkazy na částky vykazované v účetní závěrce nebo v konsolidované účetní závěrce s případným dalším podrobnějším komentářem.

(5) Nefinanční informace podle odstavce 1 týkající se budoucího vývoje účetní jednotky uvádějící nefinanční informace, anebo týkající se záležitostí, které se právě touto účetní jednotkou nebo skupinou projednávají, nemusí být ve výjimečných případech uvedeny, pokud by podle řádně odůvodněného stanoviska členů řídicího nebo kontrolního orgánu uvedení těchto nefinančních informací výrazně poškodilo obchodní postavení účetní jednotky uvádějící nefinanční informace nebo skupiny a pokud jejich neuvedení neznemožňuje objektivní a vyvážené pochopení vývoje této účetní jednotky uvádějící nefinanční informace nebo skupiny, její výkonnosti a postavení a dopadu její činnosti.

(6) Pokud účetní jednotka uvádějící nefinanční informace uvádí nefinanční informace podle odstavce 1, neuvádí informace podle § 21 odst. 2 písm. e).

(7) Povinnosti podle odstavců 1 až 6 nemusí plnit konsolidovaná účetní jednotka uvádějící nefinanční informace, pokud jsou nefinanční informace uvedeny v konsolidované výroční zprávě nebo samostatné zprávě konsolidující účetní jednotky. To platí i pro konsolidující účetní jednotku uvádějící nefinanční informace, která je sama konsolidovanou účetní jednotkou.

§ 32h

Samostatná zpráva

Pokud účetní jednotka uvádějící nefinanční informace vypracovává za stejné účetní období samostatnou zprávu podle § 32g odst. 3, která obsahuje nefinanční informace podle § 32g odst. 1, musí být tato samostatná zpráva

a) zveřejněna společně s výroční zprávou nebo konsolidovanou výroční zprávou, nebo

b) zpřístupněna veřejnosti v přiměřené lhůtě, která nesmí překročit 6 měsíců od rozvahového dne, na internetových stránkách účetní jednotky uvádějící nefinanční informace a ve výroční zprávě nebo konsolidované výroční zprávě je uveden odkaz na její zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 32i

Ověřování vypracování nefinančních informací auditorem

Auditor ověří, zda účetní jednotka uvádějící nefinanční informace vypracovala nefinanční informace a uvedla je ve výroční zprávě nebo konsolidované výroční zprávě nebo zda vypracovala samostatnou zprávu podle § 32g odst. 3.

CÁST DEVÁTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 33

Účetní záznam

(1) Účetní záznam podle § 4 odst. 10 musí umožňovat vedení účetnictví podle tohoto zákona. Pro účely tohoto zákona se informace obsažená v účetním záznamu označuje jako obsah účetního záznamu; konkrétní způsob zaznamenání této informace se označuje jako forma účetního záznamu.

(2) Účetní záznam může mít listinnou, technickou nebo smíšenou formu. Pro účely tohoto zákona se považuje za

a) listinnou formu účetní záznam provedený na analogový nosič rukopisem, psacím strojem, tiskařskými nebo reprografickými technikami anebo tiskovým výstupním zařízením výpočetní techniky, jehož obsah je pro fyzickou osobu čitelný,

b) technickou formu účetní záznam provedený elektronickým, optickým nebo jiným způsobem nespádajícím pod písmeno a), který umožňuje jeho převedení do formy, v níž je jeho obsah pro fyzickou osobu čitelný,

c) smíšenou formu účetní záznam v listinné formě obsahující též informace v technické formě pro fyzickou osobu nečitelné, který umožňuje jeho převedení do formy, v níž je jeho obsah pro fyzickou osobu čitelný.

(3) Účetní jednotka může provést převod účetního záznamu z jedné formy do jiné nové formy. Tímto převodem vzniká nový účetní záznam. V uvedeném případě je účetní jednotka povinna zajistit, že obsah účetního záznamu v nové formě je shodný s obsahem účetního záznamu v původní formě. Splnění uvedené povinnosti se má za prokázané, pokud účetní jednotka předloží účetní záznam v původní i nové formě a jejich obsah je shodný. Splnění této povinnosti však účetní jednotka může prokázat i jiným způsobem, který nezpochybní žádná z osob, které s převedeným záznamem pracují. V případě nezpochybnění průkaznosti převodu účetního záznamu žádnou z osob, které s převedeným záznamem pracují, se u účetních záznamů, které nejsou označeny skartačními znaky pro výběr nebo archiválii podle zvláštního právního předpisu, nevyžaduje předložení účetního záznamu v původní formě a pro záznamy v původní formě neplatí ustanovení § 31.

(4) Účetní záznam v technické nebo smíšené formě, se skartačními znaky „A“ nebo „V“ vzniklý z činnosti účetní jednotky, musí být ve formátu, který zaručí jeho neměnnost a umožní jeho následnou čitelnost pro fyzickou osobu. Pokud tuto podmínku nemůže účetní jednotka zabezpečit, převede takové účetní záznamy do listinné formy odpovídající době jejich vyřízení a opatří je náležitostmi originálu, a to nejpozději před jejich zařazením do výběru archiválií ve skartačním řízení nebo mimo něj; obdobně postupuje při nakládání s účetními záznamy přijatými účetní jednotkou v technické, případně smíšené formě, u účetních záznamů obsahujících uznávaný elektronický podpis včetně průkazného potvrzení v listinné formě o platnosti uznávaného elektronického podpisu v době přijetí účetního záznamu. Účetní jednotka je povinna disponovat účetními záznamy, kterými dokládá formu vedení účetnictví.

(5) Jednotlivý účetní záznam může být tvořen několika dílčími účetními záznamy. Všechna ustanovení o účetních záznamech podle tohoto zákona se týkají každého jednotlivého účetního záznamu včetně dílčích účetních záznamů i účetního záznamu vzniklého jejich seskupením.

(6) Na všechny formy účetního záznamu se, pokud tento zákon výslovně nestanoví jinak, pohlíží stejně; obsah všech účetních záznamů a jejich změny mají stejné důsledky, jsou-li provedeny v účetních záznamech ve formě podle odstavce 2 písm. b) a c), jako ve formě podle odstavce 2 písm. a).

(7) Účetní jednotky mohou vést účetní záznamy i ve formě, ve které je jejich obsah bez dalšího nečitelný; v tomto případě jsou povinny disponovat takovými prostředky, nosiči a vybavením (§ 4 odst. 10), které umožní provést převod účetních záznamů do formy, ve které je jejich obsah pro fyzickou osobu čitelný. Pro potřeby ověřování účetní závěrky auditorem (§ 20), jejího zveřejňování (§ 21a) a pro potřeby orgánů podle § 32 odst. 1 jsou účetní jednotky povinny na požádání umožnit oprávněným osobám seznámit se s obsahem jimi určených účetních záznamů v uvedené formě. Tyto povinnosti mají účetní jednotky po dobu, po kterou jsou povinny vést nebo uschovávat uvedené účetní záznamy. Stanovení těchto povinností na smluvním základě není dotčeno.

(8) V řízení ve věcech týkajících se účetnictví nebo vycházejících z účetnictví lze použít k důkazu průkazné účetní záznamy (§ 33a), které splňují požadavky tohoto zákona.

(9) Účetní jednotky jsou povinny zajistit ochranu účetních záznamů a jejich obsahu, použitých technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení před jejich zneužitím, poškozením, zničením, neoprávněnou změnou, ztrátou nebo odcizením.

§ 33a

Průkaznost účetního záznamu

(1) Podle tohoto zákona se za průkazný účetní záznam považuje pouze

a) účetní záznam, jehož obsah je prokázán přímo porovnáním se skutečností, kterou tento záznam prokazuje,

b) účetní záznam, jehož obsah je prokázán obsahem jiných průkazných účetních záznamů, nebo

c) účetní záznam týkající se výhradně skutečností uvnitř jedné účetní jednotky, k němuž je připojen podpisový záznam osoby oprávněné a odpovědné podle odstavce 10.

(2) Zjistí-li účetní jednotka, že obsah účetního záznamu neodpovídá skutečnosti, je povinna od tohoto okamžiku považovat tento účetní záznam za neprůkazný, byť splňuje ustanovení odstavce 1 písm. b) a c).

(3) Účetní záznam určený k přenosu musí být podepsán vlastnoručním podpisem nebo uznávaným elektronickým podpisem anebo obdobným průkazným účetním záznamem v technické formě. Pokud účetní záznam není podepsán před předáním k přenosu, musí být podepsán nejpozději v okamžiku jeho předání k přenosu.

(4) Podpisovým záznamem se rozumí účetní záznam, jehož obsahem je vlastnoruční podpis nebo uznávaný elektronický podpis podle zvláštního právního předpisu, anebo obdobný průkazný účetní záznam v technické formě, který zaručuje průkaznou a jednoznačnou původnost. Na obě formy podpisového záznamu se přitom pohlíží stejně a obě mohou být použity v případech, kdy je vyžadován vlastnoruční podpis. U případů týkajících se výhradně skutečností uvnitř jedné účetní jednotky lze použít jako podpisový záznam vlastnoruční podpis nebo zaručený elektronický podpis anebo obdobný průkazný účetní záznam v technické formě.

(5) Připojením podpisového záznamu se rozumí

a) v případě účetního záznamu v listinné formě jeho podepsání vlastnoručním podpisem,

b) v případě účetního záznamu v technické formě jeho podepsání uznávaným elektronickým podpisem podle zvláštního právního předpisu anebo obdobným průkazným účetním záznamem v technické formě,

c) v případě účetního záznamu ve smíšené formě jeho podepsání vlastnoručním podpisem na listinné části a současně u částí účetního záznamu v technické formě obsahující digitální data jejich podepsání uznávaným elektronickým podpisem podle zvláštního právního předpisu anebo obdobným průkazným účetním záznamem v technické formě.

(6) Připojení podpisového záznamu u technických forem, případně připojení podpisového záznamu u smíšených forem v částech obsahujících technické formy, musí splňovat požadavky na podpisový záznam podle odstavce 4.

(7) Účetní záznam v listinné formě podepsaný vlastnoručním podpisem výstavce, který se shoduje s podpisovým vzorem vyhotoveným účetní jednotkou, se považuje za průkazný podle odstavce 1 písm. c) bez ohledu na to, zda se týká výhradně skutečností uvnitř jedné účetní jednotky.

(8) Identifikačním záznamem se rozumí účetní záznam, který není podpisovým záznamem podle odstavce 4, připojený k jinému účetnímu záznamu

a) automaticky technickým prostředkem (§ 4 odst. 10), nebo

b) fyzickou osobou odpovědnou podle odstavce 10,

který umožňuje jednoznačné určení uvedeného technického prostředku nebo fyzické osoby.

(9) K jednomu účetnímu záznamu může být připojeno více podpisových záznamů, popřípadě identifikačních záznamů.

(10) Účetní jednotka stanoví vnitřním předpisem oprávnění, povinnosti a odpovědnost osob v této účetní jednotce, vztahující se k připojování podpisového záznamu nebo identifikačního záznamu, a to takovým způsobem, aby bylo možno určit nezávisle na sobě odpovědnost jednotlivých osob za obsah účetního záznamu, ke kterému byly uvedené záznamy připojeny.

§ 34

Přenos průkazného účetního záznamu

(1) Přenos průkazného účetního záznamu může být uskutečněn pouze prostřednictvím informačního systému nebo jiným způsobem, který splňuje požadavky průkaznosti a neměnnosti a dále požadavky ochrany a bezpečnosti odpovídající charakteru přenášených informací podle zvláštních právních předpisů.

(2) Požadavky průkaznosti a jiné požadavky uvedené v odstavci 1 jsou splněny i v případě, je-li přenos průkazného účetního záznamu uskutečněn prostřednictvím třetí osoby odlišné od účetních jednotek, pokud tato osoba splňuje požadavky podle zvláštních právních předpisů.

§ 35

Opravy a ostatní ustanovení o účetních záznamech

(1) Opravy nebo doplnění v účetních záznamech nesmějí vést k neúplnosti, neprůkaznosti, nesprávnosti, nesrozumitelnosti nebo nepřehlednosti účetnictví.

(2) Zjistí-li účetní jednotka, že některé účetní záznamy jejího účetnictví jsou neúplné, neprůkazné, nesprávné nebo nesrozumitelné, je povinna provést bez zbytečného odkladu jejich opravu způsobem podle odstavce 3. Účetní záznam vzniklý seskupením je též nesrozumitelný, pokud kterýkoli z dílčích účetních záznamů v technické formě nesplňuje podmínky § 33 odst. 7. Účetní záznam ve smíšené formě je též nesrozumitelný, pokud část účetního záznamu v technické formě nesplňuje podmínky § 33 odst. 7.

(3) Opravy se musí provádět tak, aby bylo možno určit osobu odpovědnou za provedení každé opravy, okamžik jejího provedení a zjistit jak obsah opravovaného účetního záznamu před opravou, tak jeho obsah po opravě.

(4) Okamžik se v účetním záznamu zaznamenává s takovou přesností, aby nejistota v určení času neměla za následek nejistotu v určení obsahu účetních případů.

(5) Na účetní záznamy, které jsou ve formě nečitelné, není-li dodrženo ustanovení § 33 odst. 7, se pohlíží, jakoby je účetní jednotky nevedly.

(6) V případě, že účetní záznamy jsou ztracené nebo odcizené, zničené nebo poškozené tak, že tímto poškozením došlo ke změně jejich obsahu, je povinna účetní jednotka provést opatření k obnovení průkaznosti účetnictví.

(7) Za opravu se nepovažuje doplnění informace v účetním záznamu, jestliže

- a) nedochází k změně původního obsahu účetního záznamu,
- b) doplňovaná informace nezpůsobuje nejednoznačnost obsahu účetního záznamu a
- c) nejsou porušeny požadavky průkaznosti, neměnnosti a trvalosti účetního záznamu.

§ 36

(1) Pro dosažení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami a pro zajištění vyšší míry srovnatelnosti účetních závěrek ministerstvo vydává České účetní standardy (dále jen „standardy“). Standardy stanoví zejména bližší popis účetních metod a postupů účtování. Vybrané účetní jednotky postupují podle standardů vždy. Ostatní účetní jednotky se mohou od standardů odchýlit, pokud tím zajistí věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví. Odchytku od standardů a její důvody jsou ostatní účetní jednotky povinny uvést v příloze účetní závěrky. Použití standardů účetními jednotkami se považuje za naplnění účetních metod podle tohoto zákona a věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví. Pravidla pro tvorbu a vydávání standardů může ministerstvo stanovit prováděcím právním předpisem. Vydání standardů oznamuje ministerstvo ve Finančním zpravodaji. Ministerstvo vede registr vydaných standardů.

(2) Ministerstvo může s právníkou osobou vybranou ve veřejném výběrovém řízení uzavřít smlouvu o vytvoření standardu.

(3) Z důvodu zvláštního charakteru majetku může ministerstvo vydat pro ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory a zpravodajské služby zvláštní standardy odchylné od odstavce 1. Tyto standardy a jejich vydání se nezveřejňují.

Správní delikty

§ 37

(1) Účetní jednotka, která není podnikatelem, se dopustí přestupku tím, že

- a) nevede účetnictví podle § 4 odst. 2 až 6,
- b) nesestaví účetní závěrku podle § 6 odst. 4,
- c) nesestaví účetní závěrku ke dni stanovenému v § 19 odst. 1,
- d) nevyhotoví výroční zprávu podle § 21 odst. 1 až 6,
- e) vede účetnictví v rozporu s § 7 odst. 1 a 2,
- f) vede účetnictví v rozporu s § 8 odst. 2,
- g) jí sestavená účetní závěrka neobsahuje všechny povinné součásti uvedené v § 18 odst. 1 nebo 2,
- h) v rozporu s § 20 odst. 1 nemá účetní závěrku ověřenou auditorem,
- i) v rozporu s § 21 odst. 7 nemá výroční zprávu ověřenou auditorem,
- j) nezveřejní účetní závěrku nebo výroční zprávu podle § 21a, nebo
- k) v rozporu s § 31 neuschová účetní záznamy.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do výše

- a) 6 % hodnoty aktiv celkem, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až d),
- b) 3 % hodnoty aktiv celkem, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. e) až k).

§ 37a

(1) Účetní jednotka neuvedená v § 37 nebo osoba odpovědná za vedení účetnictví podle tohoto zákona se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nevede účetnictví podle § 4 odst. 1,
- b) nesestaví účetní závěrku podle § 6 odst. 4,
- c) nesestaví účetní závěrku ke dni stanovenému v § 19 odst. 1,
- d) nevyhotoví výroční zprávu podle § 21 odst. 1 až 6,
- e) nesestaví zprávu o platbách podle § 32b,
- f) vede účetnictví v rozporu s § 7 odst. 1 a 2,
- g) vede účetnictví v rozporu s § 8 odst. 2,
- h) nezajistí, aby jí sestavená účetní závěrka obsahovala veškeré povinné součásti podle § 18 odst. 1 nebo 2,
- i) v rozporu s § 19a odst. 1 nepoužije pro účtování a sestavení účetní závěrky mezinárodní účetní standardy,
- j) v rozporu s § 20 odst. 1 nemá účetní závěrku ověřenou auditorem,
- k) v rozporu s § 21 odst. 7 nemá výroční zprávu ověřenou auditorem,
- l) nezveřejní účetní závěrku nebo výroční zprávu podle § 21a,
- m) nezveřejní zprávu o platbách podle § 32d,
- n) neuvede nefinanční informace ve výroční zprávě nebo samostatné zprávě podle § 32g,
- o) v rozporu s § 32h nezveřejní nebo nezpřístupní samostatnou zprávu,
- p) nesestaví účetní výkazy za dílčí konsolidační celek státu nebo účetní výkazy za Českou republiku podle § 23b,
- q) v rozporu s § 31 neuschová účetní záznamy,
- r) nezajistí podmínky pro předávání účetních záznamů do centrálního systému účetních informací státu způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem vydaným podle § 4 odst. 8 a § 23b odst. 5, nebo
- s) nepředá účetní záznam do centrálního systému účetních informací státu způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem vydaným podle § 4 odst. 8 a § 23b odst. 5.

(2) Konsolidující účetní jednotka se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nesestaví konsolidovanou účetní závěrku podle § 6 odst. 4,
- b) nesestaví konsolidovanou účetní závěrku ke dni stanovenému v § 23 odst. 2,
- c) nevyhotoví konsolidovanou výroční zprávu podle § 22b odst. 2,
- d) nesestaví konsolidovanou zprávu o platbách podle § 32c,
- e) neuvede v konsolidované výroční zprávě nebo samostatné zprávě nefinanční informace podle § 32g,
- f) v rozporu s § 32h nezveřejní nebo nezpřístupní samostatnou zprávu,
- g) nezajistí, aby jí sestavená konsolidovaná účetní závěrka obsahovala veškeré povinné součásti podle § 18 odst. 1 nebo 2,
- h) v rozporu s § 22 odst. 1 nemá konsolidovanou účetní závěrku ověřenou auditorem,
- i) v rozporu s § 22b odst. 2 nemá konsolidovanou výroční zprávu ověřenou auditorem,
- j) nezveřejní konsolidovanou účetní závěrku nebo konsolidovanou výroční zprávu podle § 21a,
- k) nezveřejní konsolidovanou zprávu o platbách podle § 32d, nebo
- l) v rozporu s § 23a odst. 1 nepoužije pro sestavení konsolidované účetní závěrky mezinárodní účetní standardy.

(3) Účetní jednotka, která vede jednoduché účetnictví, se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nevede jednoduché účetnictví podle § 4 odst. 1,
- b) nesestaví přehledy v rozsahu a ve lhůtě podle § 13b odst. 3,
- c) nezajistí, aby jí zpracované přehledy obsahovaly veškeré údaje podle § 18 odst. 3,
- d) nesestaví přehledy ke dni stanovenému v § 19 odst. 1 a 2,
- e) vede jednoduché účetnictví v rozporu s § 8 odst. 2,
- f) v rozporu s § 31 neuschová účetní záznamy, nebo
- g) nezveřejní přehled o majetku a závazcích, výroční zprávu nebo obdobný dokument podle § 21a odst. 1.

(4) Za správní delikt se uloží pokuta do výše

- a) 6 % hodnoty aktiv celkem, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až d) nebo i),
- b) 3 % hodnoty aktiv celkem, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. e) až h) nebo j) až q),
- c) 3 % hodnoty konsolidovaných aktiv celkem, jde-li o správní delikt podle odstavce 2,
- d) 5000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. r) nebo s) a není-li dále stanoveno jinak,
- e) 100000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3 písm. a) až d),
- f) 50000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3 písm. e) až g).

§ 37aa

(1) Hodnota aktiv celkem uvedená v § 37 odst. 2 a v § 37a odst. 4 se zjistí z účetní závěrky nebo z konsolidované účetní závěrky účetní jednotky sestavené za účetní období, ve kterém nebo za které k porušení povinnosti došlo.

(2) Pokud hodnota aktiv celkem zjištěná podle odstavce 1 neodpovídá aktivům celkem zjištěným v řízení o správním deliktu, použije se pro účely § 37 odst. 2 a § 37a odst. 4 výše aktiv zjištěná v řízení o správním deliktu. Obdobně se postupuje, pokud účetní závěrka nebo konsolidovaná účetní závěrka nebyla za dané účetní období sestavena.

(3) Nelze-li skutečnou výši aktiv zjistit postupem podle odstavce 2, stanoví hodnotu aktiv celkem orgán, který porušení právních povinností projednává, kvalifikovaným odhadem.

(4) V případě, že rozsah a obsah účetních případů v účetním období, ve kterém nebo za které k porušení povinnosti došlo, je srovnatelný s rozsahem a obsahem účetních případů bezprostředně předcházejícího účetního období, kvalifikovaným odhadem pro účely odstavce 3 se rozumí hodnota aktiv celkem zjištěná z účetní závěrky sestavené za toto předcházející účetní období.

§ 37ab

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právní osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty právní osobě se přihlídnou k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán. Od uložení pokuty za správní delikt podle § 37a odst. 1 písm. r) nebo s) lze upustit.

(3) Odpovědnost právní osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahlásil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v první stupni projednává finanční úřad, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby, nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení o odpovědnosti a postihu právní osoby.

§ 37b

Zmocňovací ustanovení

(1) Ministerstvo vydá vyhlášky k provedení § 1f odst. 6, § 4 odst. 8, § 13b odst. 6, § 23b odst. 5, § 24 odst. 5, § 29 odst. 4 a § 30 odst. 9.

(2) Ministerstvo může vydat vyhlášku k provedení § 36 odst. 1.

§ 38

(1) V účetním období roku 1992 účetní jednotky použijí účtové osnovy a postupy účtování, ocení majetek a závazky v účetnictví i v účetní závěrce a sestaví účetní závěrku způsoby vyplývajícími z dosavadních právních předpisů.

(2) Ode dne účinnosti tohoto zákona nepostupuje federální ministerstvo financí podle ustanovení § 4 odst. 2, § 14 a § 35 odst. 3 zákona č. 21/1971 Sb., o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací, ve znění zákona č. 128/1989 Sb.

§ 39

Zrušují se

1. nařízení vlády ČSSR č. 136/1989 Sb., o informační soustavě organizací,

2. vyhláška federálního ministerstva financí č. 155/1971 Sb., o inventarizacích hospodářských prostředků,

3. vyhláška federálního ministerstva financí č. 21/1990 Sb., o kalkulaci,

4. vyhláška federálního ministerstva financí č. 23/1990 Sb., o účetnictví.

§ 40

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1992.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 353/2001 Sb. Čl. II

1. Rozsah a způsob vedení účetnictví včetně všech účetních písemností a záznamů týkajících se daného účetního období, zejména z hlediska správnosti, úplnosti a průkaznosti, se posuzuje podle ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění platném na počátku příslušného účetního období, není-li dále stanoveno jinak.

2. Tam, kde právní předpisy používají termínu "roční účetní závěrka", rozumí se tím řádná účetní závěrka podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění tohoto zákona.

3. Tam, kde právní předpisy používají jakékoli označení účetní písemnosti, rozumí se tím účetní záznam podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění tohoto zákona.

4. Účetní jednotky při sestavení účetní závěrky za účetní období roku 2002 a při vedení účetnictví do doby nabytí účinnosti vyhlášek vydaných ministerstvem podle § 37a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění tohoto zákona, použijí opatření vydaná ministerstvem podle § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění platném do nabytí účinnosti tohoto zákona. Ode dne nabytí účinnosti vyhlášek vydaných podle § 37a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění tohoto zákona, se opatření vydaná podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, nepoužijí, a to v rozsahu, v jakém je předmět jejich úpravy obsažen ve vyhlášce.

5. Účetní písemnosti a záznamy, u nichž ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona neskončila nebo u nichž končí uschovací lhůta, se dále uschovávají podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění tohoto zákona, kromě případů, kdy zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění platném na počátku účetního období, jehož se účetní písemnosti a záznamy týkají, stanovil lhůtu delší.

6. Pro záznam skutečností týkajících se účetního období začínajícího před účinností tohoto zákona a zjištěných v účetním období počínajícím po účinnosti tohoto zákona může účetní jednotka použít ustanovení o účetních záznamech podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění tohoto zákona.

7. Účetní jednotky účtující podle opatření Ministerstva financí č.j. 281/89 759/2001, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele, mohou v účetním období započatém v období od 1. ledna 2002 do 31. prosince 2002 postupovat při účtování kurzových rozdílů k okamžiku uskutečnění účetního případu a ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka, u pohledávek, závazků, jakož i dlužných cenných papírů se splatností delší než 12 měsíců držených do splatnosti, podle opatření Ministerstva financí č.j.V/20 100/1992, kterým se stanoví účtová osnova a postupy pro podnikatele, jak vyplývá ze změn a doplnění účinných ke dni 31. prosince 2001; v tomto případě je účetní jednotka povinna postupovat shodně u veškerých pohledávek, závazků a dlužných cenných papírů se splatností delší než 12 měsíců držených do splatnosti.

8. V prvním dni následujícího účetního období účetní jednotky, které uplatnily postup podle bodu 7, postupují podle odstavce 5 přílohy č. 3 (přechodná ustanovení) opatření Ministerstva financí č.j. 281/89759/2001, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele.

9. Účetní jednotky účtující podle opatření č.j.282/105 880/2001, kterým se mění účtová osnova a postupy účtování pro pojišťovny a vydává jejich úplné znění, mohou v účetním období započatém v období od 1. ledna 2002 do 31. prosince 2002 postupovat při účtování kurzových rozdílů na účtech pohledávek a závazků nebo finančního umístění podle čl. XI Kursové rozdíly opatření Federálního ministerstva financí č.j. V/2 - 25 430/1992, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro pojišťovny, jak vyplývá ze změn účinných ke dni 31. prosince 2001; v tomto případě je účetní jednotka povinna postupovat shodně u veškerých pohledávek a závazků nebo finančního umístění.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 437/2003 Sb. Čl. II

1. Ustanovení tohoto zákona se použijí poprvé v účetním období, které započalo v roce 2004, pokud dále není stanoveno jinak.

2. Občanská sdružení, jejich organizační jednotky,⁸⁾ které mají právní subjektivitu, církve a náboženské společnosti^{8a)} nebo církevní instituce, které jsou církevní právnickou osobou,⁹⁾ obecně prospěšné společnosti, zájmová sdružení právnických osob, honební společenstva,¹⁰⁾ nadační fondy a společenství vlastníků jednotek,^{10a)} které ke dni 31. prosince 2003 účtovaly v soustavě jednoduchého účetnictví, mohou vést účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb. a ve znění čl. I tohoto zákona, až od 1. ledna 2005. Do této doby se na ně vztahují ustanovení dosavadních právních předpisů, která upravují účtování v soustavě jednoduchého účetnictví.

3. Ustanovení § 19 odst. 9 a § 23a zákona č. 563/1991 Sb., ve znění tohoto zákona, se použijí poprvé v účetním období nejbližším následujícím po účetním období, v němž vstoupila smlouva o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost; do této doby mohou konsolidující účetní jednotky pro sestavení a úpravu konsolidované účetní závěrky a konsolidované výroční zprávy použít mezinárodní účetní standardy nebo jiné mezinárodně uznávané účetní zásady, a to za podmínek stanovených zákonem č. 563/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Ustanovení § 20 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 563/1991 Sb., ve znění tohoto zákona, se poprvé použijí pro zjištění podmínek vzniku povinnosti ověření účetní závěrky auditorem za účetní období, které započalo v roce 2004 a později; do této doby se použije ustanovení § 20 písm. a) a b) zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Ustanovení § 22 odst. 3 bodů 2 a 3 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění tohoto zákona, se poprvé použijí pro zjištění podmínek vzniku povinnosti konsolidovat za účetní období, které započalo v roce 2004 a později; do této doby se použije ustanovení § 22 odst. 3 bodů 2 a 3 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. V řízení o uložení pokuty podle § 37 zákona č. 563/1991 Sb. se protiprávní jednání posuzuje podle znění zákona účinného ke dni porušení povinnosti. Řízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

7. Účetní jednotky, které ke dni 31. prosince 2003 účtovaly v soustavě jednoduchého účetnictví, a to i v případě, že uplatňují hospodářský rok, jsou povinny ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ukončit účetní období a sestavit přehledy podle § 15 odst. 5 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění zákona č. 353/2001 Sb., a to podle stavu k 31. prosinci 2003.

8. Účetní jednotky v likvidaci, jejichž likvidace byla zahájena před 1. lednem 1993, a státní podniky vzniklé podle zákona č. 111/1990 Sb., o státním podniku, bylo-li rozhodnuto podle zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, o jejich zrušení, postupují do doby jejich zrušení podle zákona č. 563/1991 Sb., a k němu vydaných prováděcích právních předpisů, ve znění účinném ke dni 31. prosince 2003.

9. Ustanovení § 20 odst. 2 a 3 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění tohoto zákona, se použijí pro účetní závěrky sestavované po 1. lednu 2004 včetně.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 669/2004 Sb. Čl. XV

1. Fyzické osoby, které se do dne účinnosti tohoto zákona staly účetní jednotkou podle ustanovení § 1 odst. 2 písm. e) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb. a zákona č. 437/2003 Sb., se považují za účetní jednotku až ode dne účinnosti tohoto zákona, není-li dále stanoveno jinak. Pokud obrat těchto účetních jednotek podle § 1 odst. 2 písm. e) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, přesáhl 15 000 000 Kč, mají povinnost vést účetnictví od 1. ledna 2006; uvedené fyzické osoby, jejichž obrat nepřesáhl 15 000 000 Kč, se nepovažují za účetní jednotku a povinnost vést účetnictví jim nevzniká. K dřívějšímu vzniku povinnosti vést účetnictví se nepřihlíží, s výjimkou vzniku povinnosti na základě ustanovení § 1 odst. 2 písm. d), f) a h) zákona č. 563/1991 Sb., v účinném znění.

2. Fyzické osoby, které se do dne účinnosti tohoto zákona staly účetní jednotkou podle ustanovení § 1 odst. 2 písm. g) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb. a zákona č. 437/2003 Sb., protože alespoň jeden z účastníků sdružení bez právní subjektivity podle zvláštního právního předpisu se stal účetní jednotkou podle ustanovení § 1 odst. 2 písm. e) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 437/2003 Sb., se považují za účetní jednotku až ode dne účinnosti tohoto zákona, není-li dále stanoveno jinak. Pokud je důvodem vzniku povinnosti vést účetnictví skutečnost, že obrat alespoň jednoho z členů tohoto sdružení, který je účetní jednotkou podle § 1 odst. 2 písm. e) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb. a zákona č. 437/2003 Sb., a tento obrat přesáhl 15 000 000 Kč, mají uvedené fyzické osoby povinnost vést účetnictví od 1. ledna 2006; nepřesáhl-li zmíněný obrat 15 000 000 Kč, uvedené fyzické osoby se nepovažují za účetní jednotku a povinnost vést účetnictví jim nevzniká. K dřívějšímu vzniku povinnosti vést účetnictví se nepřihlíží, s výjimkou vzniku povinnosti na základě ustanovení § 1 odst. 2 písm. d), f) a h) zákona č. 563/1991 Sb., v účinném znění.

3. Pro účely stanovení okamžiku, od kterého se fyzická osoba stává účetní jednotkou podle § 1 odst. 2 písm. e) zákona č. 563/1991 Sb., ve znění tohoto zákona, se při zjišťování výše obratu použije znění zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění účinném ke dni uskutečnění zdanitelného plnění nebo ke dni uskutečnění plnění.

Přechodné ustanovení zavedeno zákonem č. 69/2007 Sb. Čl. II

Ke vzniku povinnosti účetní jednotky zveřejnit účetní závěrku též v Obchodním věstníku na základě ustanovení § 21a odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění zákona č. 81/2006 Sb., se do dne účinnosti tohoto zákona nepřihlíží.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 261/2007 Sb. Čl. LXXIX

1. Ustanovení § 1 odst. 2 písm. e) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění tohoto zákona, se použijí poprvé v účetním období, které započalo v roce 2008, pokud dále není stanoveno jinak.

2. Na fyzické osoby, které se staly účetními jednotkami podle ustanovení § 1 odst. 2 písm. e) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a na účetní jednotky, které byly účetními jednotkami podle ustanovení § 1 odst. 2 písm. e) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a které ke dni účinnosti tohoto zákona nejsou účetní jednotkou podle ustanovení § 1 odst. 2 písm. a) až d) a f) až h) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a jejichž obrat podle ustanovení § 1 odst. 2 písm. e) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona v kalendářním roce 2006 nepřesáhl částku 25 000 000 Kč se nevztahuje povinnost ukončit vedení účetnictví nejdříve po uplynutí 5 po sobě jdoucích účetních období.

3. Na fyzické osoby, které se staly účetními jednotkami podle ustanovení § 1 odst. 2 písm. e) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a které ke dni účinnosti tohoto zákona nejsou účetní jednotkou podle ustanovení § 1 odst. 2 písm. a) až d) a f) až h) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a jejichž obrát podle ustanovení § 1 odst. 2 písm. e) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona v kalendářním roce 2006 nepřesáhl částku 25 000 000 Kč se nevztahuje povinnost podle ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Přechodné ustanovení zavedeno zákonem č. 296/2007 Sb. Čl. XX

Na konkursní řízení zahájená podle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, se použijí ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodné ustanovení zavedeno zákonem č. 126/2008 Sb. Čl. V

V případech, kdy zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ukládá povinnost dokončit přeměnu podle dosavadních právních předpisů, použije se ustanovení § 27 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodné ustanovení zavedeno zákonem č. 304/2008 Sb. Čl. II

V případě kulturních památek, sbírek muzejní povahy, předmětů kulturní hodnoty a církevních staveb jsou účetní jednotky povinny provést ocenění podle § 25 odst. 1 písm. k) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejpozději do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodné ustanovení zavedeno zákonem č. 230/2009 Sb. Čl. XVI

Ustanovení § 27 odst. 1 písm. c) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona, se použije pro účetní období započatá 1. ledna 2009 a později.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 410/2010 Sb. Čl. II

1. Ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí poprvé v účetním období, které započalo v roce 2011 nebo později, pokud není v bodech 2 nebo 3 stanoveno jinak.

2. Ustanovení § 18 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, použijí organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, Pozemkový fond České republiky, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace a zdravotní pojišťovny pro sestavení přehledu o peněžních tocích a přehledu o změnách vlastního kapitálu poprvé za účetní období, které započalo v roce 2010 nebo později.

3. Ustanovení § 22 až 23 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé použijí při sestavení konsolidované účetní závěrky a konsolidované výroční zprávy za účetní období, které započalo v roce 2010 nebo později.

4. Řízení o uložení pokuty podle zákona o účetnictví, zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené, se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, není-li právní úprava uvedená v zákoně č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pro účetní jednotku výhodnější.

Přechodné ustanovení zavedeno zákonem č. 355/2011 Sb. Čl. VIII

V případech, kdy byl projekt přeměny nebo projekt převzetí vypracován podle zákona č. 125/2008 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje se při účtování o přeměně společnosti podle zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 239/2012 Sb. Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí poprvé v účetním období, které započalo v roce 2012 nebo později, pokud není v bodech 2 a 3 stanoveno jinak.

2. Podle § 30 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, mohou účetní jednotky poprvé postupovat při periodické inventarizaci prováděné k rozvahovému dni 31. prosince 2011, nebo později.

3. Vybraná účetní jednotka může použít způsob ocenění majetku podle § 25 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, i pro případy nabytí majetku, kdy k úkonům nebo skutečnostem bezprostředně směřujícím k bezúplatné změně příslušnosti k

hospodaření s majetkem státu nebo ke svěřeni majetku do správy podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla územních samosprávných celků, k výpůjčce nebo k bezúplatnému převodu nebo přechodu došlo do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zavedena opatřením č. 344/2013 Sb. Čl. XXXV

1. Ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, se použijí poprvé v účetním období započatém ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu.

2. V případě změny právního institutu včetně změny jeho obsahu, která nastane dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník nebo zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) do dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, se použije ustanovení § 3029 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník s tím, že případnou změnu postupu účtování, která má dopad na změnu výsledku hospodaření, může účetní jednotka v této souvislosti provést pouze tehdy, že by neprovedením takovéto změny došlo k významnému zkreslení informací obsažených v účetní závěrce nebo konsolidované účetní závěrce.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 221/2015 Sb. Čl. II

1. Ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí poprvé v účetních obdobích, která započala v roce 2016 nebo později, pokud není v bodech 2 až 6 stanoveno jinak.

2. Účetní jednotky, které se zapisují do veřejného rejstříku a nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenu auditorem, zveřejňují účetní závěrku a výroční zprávu za účetní období, které započalo v roce 2014, jejich uložení do sbírky listin nejpozději do 31. března 2016.

3. Účetní jednotky, které se zapisují do veřejného rejstříku a nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenu auditorem, zveřejňují účetní závěrku a výroční zprávu za účetní období, které započalo v roce 2015, jejich uložení do sbírky listin nejpozději do 30. listopadu 2017.

4. V účetním období, které započalo v roce 2016, postupuje účetní jednotka podle právní úpravy pro takovou kategorii účetních jednotek a kategorii skupin účetních jednotek, jejíž podmínky naplnila k rozvahovému dni bezprostředně předcházejícího účetního období.

5. Účetní jednotky, které ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona jsou mikro účetními jednotkami s výjimkou obchodníků s cennými papíry, poboček zahraničních obchodníků s cennými papíry, platebních institucí, poboček zahraničních platebních institucí, institucí elektronických peněz, poboček zahraničních institucí elektronických peněz, společností a fondů podle zákona o investičních společnostech a investičních fondech a fondů podle zákona upravujícího důchodové spoření nebo doplňkové penzijní spoření, a přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona používaly oceňování majetku reálnou hodnotou podle § 27 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokračují v účtování a vykazování majetku oceňovaného reálnou hodnotou podle zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, až do vyřazení tohoto majetku.

6. Řízení o uložení pokuty podle zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené, se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 563/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, není-li právní úprava uvedená v zákoně č. 563/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pro účetní jednotku výhodnější.

Přechodné ustanovení zavedeno zákonem č. 462/2016 Sb. Čl. II

Pro účetní období, které započalo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije zákon č. 563/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

Poznámky pod čarou

1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic 78/660/EHS a 83/349/EHS.

7) Například zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- 13)** § 120, 161d a 161f obchodního zákoníku.
- 19)** § 66a odst. 7 obchodního zákoníku.
- 22)** § 69 obchodního zákoníku.
- 30a)** § 6 odst. 2 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce.
- 33)** Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.
- 38)** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 ze dne 19. července 2002 o uplatňování mezinárodních účetních standardů, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 297/2008.
- 39)** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2, sekce B, oddíly 05 až 08 přílohy I.
- 40)** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006, sekce A, oddíl 02 skupina 02.2 přílohy I.
- 41)** Například zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- 42)** Například zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů.